

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1999. JÚNIUS

GRATULÁLUNK AZ "ARANYOS" TURAI ÉNEKMONDOKNAK

A Turai Énekmondók, a Turai Ifjúsági Néptáncsoport, valamint Maczkó Mária népdalénekes is fellépett május 29-én azon a jubileumi ünnepségen, melyet a Hévízgyörki Asszonykórus megalakulásának 30. évfordulója alkalmából rendeztek a hévízgyörki általános iskolában.

Maczkó Mária és az Énekmondók részt vettek a június 5-6-án megtartott "Egri Népzenei Gála 99" elnevezésű rendezvényen, ahol a Magyar Kórusok és Zenekarok Országos Szövetsége (KÓTA) által évente meghirdetett minősítón „Arany” fokozatot szereztek. Egyúttal elnyerték a gála Arany Páva-díját is. A zsűri elnöke Olsvai Imre volt, tagjai pedig Budai Iлона, Birinyi József és Dévai János. A turai Kék Szivárvány Népdalkör Sára Ferenc vezetésével – működése idején – utolsó, sokadik Arany minősítését 1992-ben Bogácson szerezte.

Ezután Tura e téren néhány évre visszavonult a szakmai köztudatból, de remélhetőleg az utánpótlás által folytatódik az „aranyeső”. Fellépésükről rádiófelvétel készült.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Hősökre emlékeztünk ☿ Turizmus és hagyományörzés – Tura, mint üdülőközpont
A nagybani piac új rendjéről ☿ Drogmegelőzési konferencia volt Aszódon
A régi-új iskolaigazgató: Seszták Sándor ☿ A mesterkezű Túróczi Feri bácsi
Benke Zsolt az interneten is „otthon” van ☿ Sikeres volt a Kihívás napja

Tájékoztató a képviselő-testület 1999. május 25-i üléséről

A Képviselő-testület munkaterv szerinti ülésének első témája az óvodák tevékenységéről szóló beszámoló volt. Mindkét óvoda vezetője részletes írásbeli anyagot készített, melyet a testület elfogadott.

Gólya Istvánné anyagában olvasható, hogy az I. sz. óvodába jelenleg 133 gyermek jár, s közülük 42 fő megy szeptemberben iskolába. „1999-re a következő karbantartási munkákat, beruházásokat kértük: linóleum-padló felújítása egy csoportban, szintén egy csoportban székeket, asztalokat kell cserélni. Négy éve volt utoljára általános meszelés, ezt is el kell végezni. A konyha lefolyórendszere is felújításra szorul. A strand kerítéséből megmaradt falakra féltetőt szeretnénk készíteni. Ezeken kívül kérjük megvizsgálni és hosszabb távon tervbe venni riasztó berendezés felszerelését, a konyha raktárrészének újjáépítését, és az 1/1998. OM rendeletben előírt eszköz-norma megvalósítását.” „Nagy szükség lenne egy óvónői állás létrehozására, mivel egy csoportnak nincs állandó délutános óvónője.” Nyári nagytakarítási szünet időpontja: 1999. július 19-től augusztus 15-ig tart. „A védőnők többször végigvizsgálták a gyermekeket ebben az évben. Dr. Hannath Enikő gyermekorvos, aki Dr. Tóth Máriát helyettesíti, elvégezte az iskola-alkalmassági vizsgálatokat. A fogászati szűrést Dr. Molnár Endre fogorvos végezte.” A logopédiai foglalkozásokat Diligens Károlyné tartja a nagycsoportos gyermekeknek, Sára Éva pedig a hittan órákat. Jó kapcsolat és együttműködés van az óvoda és a község közművelődési intézményei között.

A II. sz. óvoda hét csoportjába 170 kisgyermek jár jelenleg, közülük 62 fő tanköteles, s májusban 55 gyermek iratkozott be - írta **Erdélyi Sándorné** óvodavezető. „Óvodásaink mindennapjait sok-sok élménnyel igyekszünk gazdagítani. Programjainkat évről évre hagyományként megvalósítjuk. Az őszi nagy eseménye a szüreti mulatság - felvonulással, lovasokkal, bírónéval, szőlő darálással, sutulással, mustivással.”

A gyermekek egészségügyi vizsgálatát Dr. Lévai Mária gyermekorvos és a védőnők végezték el. Dr. Harsányi Béla fogorvos áprilisban lebonyolította a fogászati szűrést is. Szerdán délutánonként van az ovis hittan, melyen nagycsoportos óvodásaink vesznek részt. A nyári nagytakarítási szünet június 21- július 18-ig tart óvodánkban. Az óvoda udvarán lévő fa játékokat folyamatosan kell javíthatni, ezt a karbantartó el is végzi. A Dusa portai játszóudvar befejezéséhez, a focipálya magas dróttal való körbekerítéséhez, a bicikli-rollerpálya elkészítéséhez a MESZ-től várunk segítséget a nyár folyamán. Egy csoportban ki kell cserélni a rozoga műanyag kisszékeket, s pótolni néhány bútordarabot. „Munkánk zökkenőmentes ellátásához szükség lenne még egy óvónői státuszra.”

Fónagy Attiláné könyvtáros beszámolójában ismertette, hogy a közel nyolcszáz beiratkozott felnőtt közül 249 fő aktív; a több mint ötszáz gyermek beiratkozott közül 138 fő rendszeres könyvtárlátogató.

Az 1997/98-as tanévben 46 csoportfoglalkozás volt a könyvtárban. „Várhatóan emelkedni fog a könyvtár-ismereti tanórák száma. Ez a könyvtárostól felkészülési és

adminisztrációs időt vesz el. Időnként a tanóra az olvasószolgálati idővel egybeesik. A megnövekedett feladatok miatt úgy gondolom, időszerű az 1992-ben elvett könyvtárosi státusz visszaállítása.”

A helybeni könyvtárhasználat és a tájékoztatás alapját a jó kézikönyv állomány képezi, amelyet már csak mélységében kell fejleszteni. Az alapművek minden tudományágban az olvasók rendelkezésére állnak. Az önkormányzat 1997-ben pótkeretet adott 60.000,- Ft értékben, amelyet a kézikönyvállomány fejlesztésére használtam.

„A könyvtári állomány főbb adatai (1998. december 31. állapot): 28.240 db könyv, 336 db bakelit lemez, 31 db videofilm (műsoros), 33 db videofelvétel (helyi eseményekről)” Az 1997. évi CXL tv. 56 § értelmében az általános iskola befejezéséig, illetve 70 éves kor fölött az olvasók ingyenesen vehetik igénybe a könyvtár szolgáltatásait. „A könyvtár szolgáltatásainak fejlesztését tervezni nem tudom. Alapvető akadály a helyszűke, amely 1986 óta 166 m². Az átlagosan elfogadott normatívák alapján állományunk elhelyezésére minimum 360 m²-re lenne szükségünk.”

A Kulturális Bizottság és a Képviselő-testület egyetért a célkitűzésekkel és a lehetőségekhez mérten támogatja a megvalósítást.

A **Vagyonvédelmi Kft. költségeit** jelenleg az Önkormányzat és a Szövetkezet egyenlő arányban finanszírozza, ennek felülvizsgálatát kérte **Tóth István**, a Pénzügyi Bizottság elnöke. Véleménye szerint a Szövetkezet aránytalanul többet fizet, ezért a szerződést módosítani kell. Előterjesztésében azt javasolta, hogy a „testület hatalmazza fel a polgármestert a háromoldalú szerződés módosítására.” A testület azonban nem tartotta egyértelműnek a szóbeli előterjesztést, ezért nem foglalt állást ebben a kérdésben. Ezt követően rendszeres gyermekvédelmi támogatás megszüntetése iránti fellebbezés ügyében döntött a testület.

Az **Általános Iskola igazgatói állásra** egy pályázat érkezett. A Képviselő-testület a Seszták Sándor által benyújtott pályázatot (12 igen és 3 érvénytelen szavazattal) elfogadta s az igazgatói teendőkkkel a 138/1992. (X.B.) Kormányrendeletben foglaltak alapján 1999. július 1-től 2004. augusztus 31-ig megbízta.

A testület április 27-én - a Kulturális Bizottság javaslatára - tárgyalta a **gyermekek nyári táborozásának** lehetséges támogatásáról. A május 3-ig beérkezett igénybejelentéseket a Pénzügyi Bizottság összesítette, a táborozók névsora alapján a bizottság azt javasolta, hogy „a gyermekek nyári táborozására 1000.-Ft/fő (215 fő) összegű támogatást biztosítson” a testület. Ez a javaslat nem tartalmazta a Kulturális Bizottság eredeti javaslatát, amely szerint a táborozás idejét is figyelembe kell venni.

Ezért a döntés az volt, hogy a táborozási napok és a létszám arányában kell a 215 eFt-t szétosztani az igénylők között.

A Pénzügyi Bizottság május 20-án tartott ülésén foglalkozott a hivatal tulajdonában álló Lada Samara típusú gk. értékesítésével, és azt javasolta, hogy a

személygépkocsit adja el az önkormányzat. „mert műszaki állapota már nem kielégítő, javítása költséges”. A továbbiakra két variációt készült: „I. Az autó értékesítése után az orvosi ügyelet gépjárművét használná a polgármester (ügyeleten kívül). II. Az autót értékesítve egy új autót lízingelne a hivatal, amelynek lízingdíja csökkenne a régi autó értékével.” A vitát követően a polgármester visszavonta az előterjesztést.

A Pénzügyi Bizottság következő előterjesztése a **Műszaki Ellátó Szervezet átszervezésére** vonatkozott, melyet a testület vita nélkül elfogadott. A Polgármesteri Hivatalnak az augusztus 31-i ülésre ki kell dolgoznia „a MENSZ tevékenysége körébe tartozó közszolgáltatási feladatoknak gazdasági-társasági formában való ellátására az átalakítási terveket. Javasolt gazdasági forma: Községüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Társaság.” A Településfejlesztési Bizottság elnöke kérte a Jegyzőt, hogy az elkészült terveket a végső döntés előtt időben küldjék meg véleményezésre a Településfejlesztési Bizottságnak.

A következő előterjesztést a polgármester nyújtotta be, amely szerint „Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy - a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság véleményének újbóli kikérése után - a temető

ravatalozó épületének tervezésével megbízást adjon.” Sürget az idő, egy éven belül el kell készülni az új temetőnek, gyors döntés szükséges.

A Településfejlesztési Bizottság elnöke hozzászólásában elmondta, hogy több éve folyik az előkészítés. Már 1992-től szó volt az új temető szükségességéről. 1994-ben az Általános Rendezési Tervbe is bekerült. 1999. február 18-án a Bizottság javasolta „az új temető kialakítására vonatkozó program elkészítését és annak társadalmi vitára (forumra) bocsátását.” Ugyanígy döntött a Képviselő-testület is február 25-én, de ez még nem került végrehajtásra. Május 20-án a Településfejlesztési Bizottság úgy foglalt állást, hogy május 27-én soronkívüli ülésén tűzi napirendre a témát. Bár késésben vagyunk, de szükség van az átgondolt döntéskészítésre s „nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy figyelmen kívül hagyjuk községünk szellemi értékeit.” Kiderült, hogy községünkben a ravatalozóra van kész diplomamunka, képzőművész által készített látványterv; valamint két testületi tag szorgalmazta Breczné Zsigmond Jolán megbízását, mivel ő már tervezett Kartalon ilyen épületet. Ezt követően az előterjesztés visszavonásra került és a döntést - a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság javaslata alapján - a Képviselő-testület hozza meg következő ülésén. **K. J.**

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

FOTÓ: Takács Pál

Pünkösdi hétfőn a háborúkban elesett hősekre emlékeztek Turán. A római katolikus templomban tartott szentmisét követően a résztvevők az I. és II. világháborús emlékművekhez vonultak, ahol énekekkel, gyertyákkal, virágokkal tisztelegtek a halottak emlékének. A hagyományteremtőnek szánt eseményt - Tura Nagyközség Önkormányzatának támogatásával - Lukács András apát-plébános kezdeményezte.

HAT FELLÉPÉS ERDÉLYORSZÁGBAN

- Az iskola, a Turai Komédiások szinkör és a Galga Expedíció vezetői június első hetében Erdélyben jártak. Az út célja az volt, hogy előkészítsék azt a körutazást, melynek során a komédiások 6 erdélyi településen (Déva, Vajdahunyad, Székelyudvarhely, Csíkszentimre, Csíkszereda és Borszék) lépnek színre részben új darabbal (Charlie nénye), részben pedig a korábban összeállított zenés műsorral.
- A turné augusztus 12-én kezdődik, és egészen augusztus 20-ig tart. Az utazáson 40 fő vesz részt. A komédiások az előadások bevételét felajánlották az ottani iskolák és kulturális intézmények támogatására.
- A Galga Expedíció ezen a nyáron 15 erdélyi gyermeket lát vendégül Csíkszentimrérről. Az expedíció időpontja: július 23-tól 29-ig, helye: Acsa, Általános Iskola parkja. **Takács Pál**

IDEGENFORGALOM ÉS HAGYOMÁNYŐRZÉS

Szlovák-magyar turisztikai folyosó épül

Kulturális örökség és hagyományörzés idegenforgalmi kapcsolódásai címmel előadásorozatra került sor június 4-6 között a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület és a Szlovák Karszt Turisztikai Egyesület szervezésében. A háromnapos program helyszínei Gödöllő, TURA, Zsámbok, Csömör és Csesztve voltak.

Az 1996 óta működő gödöllői egyesület célja, hogy a térség már meglévő, ill. a jövőben még kiaknázandó adottságaira, lehetőségeire alapozva idegenforgalmi körzetet alakítson ki, mely ide vonzza a hazai és külföldi látogatókat. A kezdeményezéshez partnerként csatlakozott a rozsnyói székhelyű Szlovák Karszt Turisztikai Egyesület. Az együttműködés nyomán körvonalazódni látszik egy olyan

turisztikai folyosó kiépítése, mely a Pesti síkság, Gödöllői dombság lábaitól északi irányba indulva a Nógrád megyei (Csesztve) részeket át egészen Szlovákiáig (Rozsnyó) húzódna.

A két egyesület - az idegenforgalomban, vendéglátásban érdekelt magán- és jogi személyek, önkormányzati- és közművelődési szakemberek, társadalmi szervezetek részvételén túl - számít az Európai Unió támogatására is, ezért pályázatot nyújtott be Brüsszelnek a szlovák-magyar idegenforgalmi keret-megállapodás PHARE-támogatására. Az előadásorozat szervezői - a két régió kölcsönös idegenforgalmán túl - a közösen kimunkált turisztikai tervvel a későbbiekben nyitni szeretnének más országok felé is. Az elképzelés helyességét máris igazolta, hogy a programon holland részről megfigyelőként, érdeklődőként részt vett **W. F. Jacobs** úr, a Wageningent és környékét képviselő Tourinform Irodák igazgatója, Wageningen város polgármestere is.

A június 4-i, pénteki előadásra szlovákiai partneregyesületünk képviselőiben Pelsőcről és Gömörhorkáról érkeztek vendégek. A hallgatóság fokozott érdeklődéssel fogadta a *falvak vizuális és kulturális programcseréjével* foglalkozó előadói elképzeléseket. **Kálna Tibor** - aki a konferencia egyik fő szervezője is volt - hangsúlyozta, hogy térségünk minden idegenforgalomban érdekelt településének - szakemberek bevonásával és *egységes koncepció alapján* - ki kell alakítania *egvedi, összetéveszhetetlen arculatát, mely ugyanakkor szervesen illeszkedik a régió egységes néprajzi-kulturális és idegenforgalmi összképébe.* Ennek eszköze lehet a népi építészet- és díszítőművészet értékeit feldolgozó "motívumkincs füzetek", ill. "értéktérkép" összeállítás. A vendéglátásban főszerephez kell juttatni a tájjellegű ételeket is. Összegzésül az előadó kiemelte, hogy a fejlődésnek alapvetően *négy fő feltétele van:* a váltás kényszere, a lehetőség, az ötlet és a vállalkozás bátorsága és a kitartás.

A konferencia 2. napján, a turai helyszínen **Tóth István** polgármester nyitotta meg a programot. Bevezetésében Tura történelméről, múlt-és jelenbeli fejlődéséről tájékoztatta a résztvevőket.

Kálna Tibor ezután elmondta, hogy a tervezett *idegenforgalmi folyosó légvonalban kb. 200 km-t tenne ki, ami autóval három óra alatt végigjárható.* Véleménye szerint eddig csak Gödöllő és a hollókői műemlék-falu volt idegenforgalmi szempontból "versenyhelyzetben" a régióban, de az összefogás és a beruházások megvalósítása után a térség turisztikai központtá nőheti ki magát. Turának pedig kulcsszerepe lehetne ebben, ha a 95 celsius fokos hőforrására vagy az Ybl-kastélyban rejlő lehetőségekre gondolunk. (Ezt szorgalmazza az "Európa Szíve" elnevezésű makroregionális, kulturális, gyógy-idegenforgalmi koncepció tervezete is.) Elképzelése szerint - Tura Millenniumi Önkormányzati Biztosaként is - a folyosó megnyitására jó alkalom lenne a Millenniumi Kápolna szentelése. Az esemény rangjának emeléséhez, a program népszerűsítéséhez a Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) neves közéleti személyiségeket szeretne felkérni. (**Mádl Ferenc** professzor, akadémikus már igent mondott.)

A konferencia következő előadója **Tóth Péter László** kántor, hitoktató volt, aki a rétegturizmuson belül a vallási turizmus hagyománytisztelét, a római katolikus nevelést, a család szentségét mint regionális vonzóerőt mutatta be.

Dolányi Anna óvónő, a Gyermekjátékok Turán című könyv szerzője, aki néptánc, gyermekjátékok-és mondókák tanításával is foglalkozik, arról a nehéz gyűjtőmunkáról számolt be, melynek eredményeképp megszülethetett a fent említett könyv a Magyar Tudományos Akadémia dokumentumainak és a vidéki körutakon feljegyzett anyagok felhasználásával.

A Házasságkötő teremben népi himzés- és fotókiállítás, a turai kastély makettje (melyet az előadás után "élőben" is megszemlélhettek a vendégek), forrásértékű dokumentumok Gödöllő és a Galga mente vonatkozásában, a község címerével díszített vázák, a Vigyázó Kör füzetek sorozat **Kuti József** elnök szerkesztésében, a cserkészek és a Galga expedícióhoz kapcsolódó hagyományörző szövetség kiadványai várták a résztvevőket. **Maczkó Mária** és a Gajdos zenekar muzsikájára (felvételtől) a Turai Ifjúsági Néptáncsoport és a Turai Énekmondók képviselőiben öt fiatal adott táncos-dalozó izelítőt, melyet népszokások felelevenítése és népviseleti divatbemutató követett videón.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

A Szlovák-Magyar PHARE Koordinációs Bizottság turai ülésén került sor a projektek szakértőinek találkozására. **Bárd István**, az Egyesület titkára kiemelte a három nemzet (szlovák-holland-magyar) Tourinform Irodái együttműködésének fontosságát. Az előadó és a szakértők álláspontja szerint *nagy lehetőségek kínálkoznak a résztvevő nemzeti régiók számára: az ifjúsági-, kastély-, kerékpár-, nosztalgia és kegyeleti-vallási turizmushoz.* Kiemelt fontosságúnak ítélték a közös pályázatok elkészítését is, melyekben *a makroregionális idegenforgalmi folyosó kiépítésének alapvetően két pillérre kell támaszkodnia:* 1.) Az érintett térségek településeinek - egymással is egyeztetve - *turisztikai koncepciót* kell kidolgozniuk a helyi kulturális és földrajzi értékekre alapozva. 2.) *A kész tervekhez, az infrastrukturális beruházások megvalósításához, renováláshoz és a lokális értékek kihasználásához tőkét kell szerezni.* A két alapelv teljesítése már elkezdődött, a project készítői most érkeztek a félidős beszámolóhoz. Június 23-án ugyanis a brüsszeli központ szakértője fog a térségben ún. "monitoringot" végezni, vagyis ellenőrzi, hogy a vállalt feltételek közül melyek teljesültek, és hol van még lemaradás. Ha az Európai Bizottság elégedett lesz az itt látottakkal, akkor a PHARE-támogatás 35%-a kifizetésre kerülhet. A magyar szakértők az előzetes piackutatások és felmérések alapján egyetértettek abban, hogy az ellenőrzésig tartó két héten még sok munkát kell végezniük. (Fejlesztési terv készítése, információs táblák, adatbázis, oktatási programtervezet létrehozása, Internet-oldal kialakítása stb.) A tanácskozás után a résztvevők Zsámbokra utaztak, ahol Kókai Zoltán polgármester és a népviseletbe öltözött asszonykórus fogadta őket. A falumúzeum megtekintése után, a nap zárásaként a Borostyán étteremben vacsoráztak a vendégek.

Vasárnap délelőtt a program Csömörön folytatódott. A delegáció tagjai **G. Tóháti Ilonának**, a Művelődési Ház igazgatójának előadásában ismerkedhettek meg a három nemzetiség (szlovák-német-magyar) által lakott település kulturális és művészeti életével. **Vella Nándor** alpolgármester köszöntője után **Tóth Mihály** úr, a Báló Lipót hagyományörző Egyesület elnöke üdvözölte Wageningen (Hollandia) polgármesterét, **Gémési György** képviselő urat, **Gödöllő** polgármesterét és minden résztvevőt. A programban ezután itt is a falumúzeum megtekintése szerepelt, majd a vendégek részt vettek az Űrnapj körmeneten, megcsodálva a többkilométeres szakrális és népi motívumokból álló, az egész úttestet beborító virágszőnyeget. Ebéd után a küldöttség **Kiss Ferenc** úr, a Csesztvei Hagyományörző Egyesület elnöke szervezésében és vezetésével a Belső-Cserhát dombjai közt megbúvó, 350 lelket számláló Csesztvére látogatott. A háromnapos rendezvénysorozat a koraesti órákban ért véget a Palócföld szívében a vendéglátók és vendégeik kötetlen, bizakodó és vidám hangulatú eszmecserejével.

A háromnapos konferencia további előadói, résztvevői voltak: A Szlovák-Magyar PHARE Koordinációs Bizottság részéről: **Perna Pál**, a Felügyelő Bizottság elnöke, **Bárd István**, az Egyesület titkára **Dr. Marián Miklós** (projektmenedzser), **Szilágyi Mária** (oktatási programvezető), **Suba Katalin** (programfejlesztés), **Török József** (adatbázis kialakítása), **Dr. Grósz Péter** (marketing és piackutatás).

Magyar részről: **Varga András**, Margita Turisztikai Egyesület (kerékpáros túrák szervezése, a közös kerékpárútvonalak kialakításáról és a konkrét együttműködés számos egyéb formájáról egyeztetések folytak Zuzana Tömölová asszonnyal, a Szlovák Karszt Turisztikai Egyesület vezetőségi tagjával), **Darázs György** értékesítési igazgató, **Gödöllői Királyi Kastély Kht.** (kastélyok közötti együttműködés), **Varga Júlia** irodavezető, **Gödöllői Tourinform Iroda** (tourinform irodák együttműködése), **Kókai Zoltán** polgármester, **Zsámbok**, **G. Tóháti Ilona**, **Báló Lipót Kulturális Egyesület**, **Csömör**, **Palman Imre** polgármester, **Csesztve** és **Kiss Ferenc**, **Hagyományörzők Egyesület**, **Csesztve** (kulturális turizmus, folklór).

Szlovák részről: **Szlovák Gyula**, a Szlovák Karszt Turisztikai Egyesület elnöke, **Zuzana Tömölová**, az Egyesület vezetőségi tagja, a Rozsnyói Bél Mátyás Egyetem marketing-professzora, **Gömörhorka** polgármestere és **Pelsőc** művelődési szakemberei.

Tordai László

AJÁNLAT A SZLOVÁK-KARSZT TURISZTIKAI EGYESÜLET TAGJAI ÁLTAL ÜZEMELTETETT SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEKBŐL

<p><i>Prírodná izbišča</i> [5]</p> 	<p>Családi ház a város szélén, mindössze 10 perc gyaloglásra a város központjától. Elhelyezés 2 db 2 ágyas szobában (+1 pótágy), központi fűtés, külön fürdőszoba/WC, melegvíz. Igénybevehető a háziak nappali szobája és konyhája is. Reggeli igényelhető. Szállásdíj: 500,-Sk/szoba Reggeli: 50,-Sk</p>	<p>Családi ház Krasznahorkaváralja községben, Rozsnyótól 5 km-re. Elhelyezés 1 db 3 ágyas (+1 pótágy) és 1 db 2 ágyas balkonos szobában (kilátás a várra). Külön fürdőszoba. Központi fűtés, tv-készülék, müholdas programok, kert tűzhellyel. Igény szerint reggelit biztosítanak. Parkolási lehetőség az udvarban. Szállásdíj: 300,- Sk/fő Reggeli: 50,-Sk/fő</p>	<p><i>Prírodná izbišča</i> [6]</p> <p>VILA ERIKA, Zoltan Horváth Lipová 39, 049 41 Krasnohorské Podhradie tel.: 00421/942/261 84 mobil: 00421/905/583 889</p>
--	---	---	--

PÁLYÁZATI helyzetjelentés

Az iskola kibővítésére szolgáló címzett támogatás igénylésén túl Tura más pályázatokat is beadott, melyek közül kettőnek már eredménye is van.

A hőforrás hévízenck felhasználása, kút rehabilitáció, termásvíz bevizsgálata, ásvány- és gyógyvízzé minősítés szerepelt abban az anyagban, melyet a Magyar Turizmus Rt. pályázatára adtunk be. Örömmel jelentjük, hogy községünk 5 millió Ft vissza nem térítendő támogatást nyert ez úton a turisztikai célelőirányzatról. A pályázatot Tura a Galga menti és Gödöllő környéki Önkormányzatok Térségfejlesztési Társulásának Alsó-Galga menti kistérsége nevében nyújtotta be. A támogatás része annak a komplett térségfejlesztési koncepciónak, amely kulturális-üdültetési célokat szolgál a környéken.

A fent említett társulás meghatalmazásával Tura Önkormányzata, mint megbízott gesztor (bonyolító) szerepel a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által kiírt pályázaton is, melynek címe: "Kistérségek vidékfejlesztési programjai elkészítésének támogatására." Ez a kiírás szintén az egész térségre vonatkozik. 23 önkormányzatról 19 bizta meg Turát az anyag beadásával, mely önerőt nem igényel, ezért pontos összeget sem jelöltünk meg. A pályázat a Gödöllői Agrártudományi Egyetem által készített térségfejlesztési koncepció alapján készült. Októberre programot, majd megvalósíthatósági tanulmánytervet kell készítenünk.

Az Európai Unió csatlakozásra való felkészülésre Tura térségfejlesztési pályázata az ún. Shapard-program keretében bekerült az "A" kategóriába. Ez azt jelenti, hogy a 192 pályázó közül az egyik "legjobban felkészült kistérség" Tura volt. A háromlépcsős pályázati rendszer első fokán így túljutottunk, ezzel komoly esélyünk lett a második, ill. harmadik körben 6-6 millió Ft-os támogatás elnyerésére. A pénzt térségfejlesztésre, programtervezésre, idegenforgalmi beruházásokra lehet majd fordítani.

Tordai László

Népfőiskolai előadás TRIANONRÓL

A Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) immár hagyományosnak mondható Népfőiskolai előadás-sorozata tovább bővült. Május 17-én **RAFFAY ERNŐ** történész professor, a Debreceni Református Egyetem rektorhelyettese megtartotta az előző hónapban elmaradt előadását Trianon és következményei címmel.

Kuti József elnök és Tóth Péter László elnökhelyettes köszöntötte a szépszámu hallgatóságot, melynek soraiban helyet foglalt néhány Csíkszentimrérről érkezett vendég is. Őket külön taps üdvözölte.

Az előadás megkezdése előtt Takács Pál hatvani előadóművész mély átéléssel mondta el Gyóni Géza Csak egy éjszakára című nagyhatású versét, majd Maczko Mária adott elő három- az alkalomhoz illő tartalmú és érzelmi töltésű - éneket, ugyancsak lélekébresztő erővel.

E bevezetés után tartotta meg előadását Raffay professor úr, aki röviden megfogalmazta az éppen nyolcvan évvel ezelőtt, 1920. jún. 4-én, a Párizs környéki Trianon-palotában megkötött békeszerződés okait, majd részletezte a következményeket.

Az ismertetett számadatokon túl - a 325.000 km² -ből 93.000 km², az 1913-ban 21 millió lakosból 7,6 millió maradt - az előadó kiemelte annak a szellemi-lelki útnak a megtérését, amit magyar nemzeté válási folyamatnak nevezünk. Az I., majd a II. bécsi döntés tényeinek rögzítése és kommentálása után szó esett az 1947-es Párizsi békeről, és a '80-as évek végéig tartó magyarságellenes fellépésekről.

Az utolsó tíz év eseményeinek összefoglalását követően (Szovjetunió széthullása, Varsói Szerződés felbomlása, alapszerződések létrejötte stb.) a professor úr elemezte a jugoszláviai eseményeket, és felvázolta elképzeléseit a Bácskában élő magyarság háború utáni lehetőségeiről.

Bár csak az újjáépítésről beszélhetnénk már! - teszi hozzá e cikk írója: *Erdélyi Ágnes*

"FelMESZelték" az árusítóhelyeket

ÚJ REND A NAGYBANI PIACON

A Turai Hírlap márciusi számában cikk jelent meg a nagybani zöldség-gyümölcs piac körül kialakult áldatlan állapotokról. Az írásban felvázolt rendezési javaslatok közül melyek valósultak meg, és mit kell még ezután elvégezni? - kérdeztem Sára András MESZ-vezetőt.

- Felparcelláztuk a nagybani piacot, megtörtént az árusítóhelyek felfestése. A bérletrendszer kialakításával pedig azt szeretnénk elérni, hogy az árusoknak ne kelljen órákkal a nyitás előtt a helyszínre érkezniük.

- A bérletet vásárló tehát állandó helyet kap?

- Így van. Nem kell tolnakodni azért, hogy a reprezentált helyet megkapja. Ha a bérlő szokásaihoz hiven szeretné itt a tevékenységét folytatni, akkor kedvező költségért helyet biztosíthat magának. A nyitás előtt egy órával kényelmesen indulhat, nem kell sorbaállnia, és megkülönböztetett módon kerülhet be a térre.

- Elő sem fordulhat, hogy valaki ennek ellenére elfoglalja mások helyét?

- A nyitásig nem, mert ha a bérleti szerződést megkötö, azzal törvényben előírt jogokat szerez, így nekünk, üzemeltetőknek biztosítanunk kell számára a helyet. Fontos, hogy ezzel a jogával csak a nyitás pillanatáig (5 óra) élhet, amennyiben addig nem érkezik meg, helyét a napijegvesek vagy mások elfoglalhatják. Ennek betartását a piacrendész, ill. a helypénzesek fogják felügyelni, ellenőrizni.

- Összesen hány embert kell alkalmazni?

- A piaci időszakban minimum hármat, vásárok alkalmával akár 10-12 főre is szükség lehet. Nem kell nagy piac vagy vásárlátogatónak lenni ahhoz, hogy elképzeljük azt a 2-3 ezer embert becsúfolva a területre. Természetes, hogy történnek szabálytalanságok.

- Rengeteg panasz érkezett a lakók részéről a hajnali ajtócsapkodás, hangoskodás, kipufogófüst miatt. Történt-e előrelépés ez ügyben?

- Igen, a tolnakodást, az árusok összetorlódását az imént említett bérletrendszerrel szintén lényegesen csökkentettük, mert a bérletesek más úton jöhetnek be, mint a napijegvesek.

- A bérletesek a Szent János sor felől...

- ...a napijegvesek pedig a Thököly út irányából. Azért itt felmerült bennem egy kérdés - sokéves tapasztalatom alapján - mégpedig, hogy mi lesz a termelőkkel, akik sorbaállnak, míg a bérletesek elfoglalják a helyüket. Előfordulhat ugyanis, hogy a vevő, amíg kint várakozik a napijegvet vásárlóval, ott az utcán megveszi, amit akar. Így a bérletes nemhogy nem élvezné a szerződéskötés előnyeit, de még rosszabbul is járna. Arra gondoltunk, ha a vásárlót és a bérletest egyszerre engedjük be, ez a jelenleg kivédhető.

- A környékbeli és a messzebről érkező árusok mennyire vannak tisztában az új rendszerrel?

- Egyre többen tudnak róla, szinte "szájhagyomány" útján terjed. Létezik egy szabályzat, vannak szerződések, felügyelet, akit érdekel, tájékozódhat róla. Hogy mennyire jó a rendszer, és mik a hiányosságai, természetesen csak bizonyos idő eltelte után fog kiderülni. A piac-, vásárvetvékenységet a kereslet-kínálat határozza meg, ehhez nem tudunk beleszólni, az üzlet körülményeit viszont kötelességünk minél elfogadhatóbbá tenni.

- Ha már a kereslet-kínálatnál tartunk: hogyan férnek meg egymással a termelők? Nem történnek-e olyan konfliktushelyzetek, hogy egy messzebről jött nagykereskedő kamionnyi áruval, szinte döm-pingszerűen, az árakat lenyomva próbálja értékesíteni az áruját, míg esetleg a helyi, kisebb volumennel kiálló gazda nem tudja eladni a magáét?

- Ilyen jelenség mindig is volt, és lesz is, ezt képtelenség szabályozni. A piac szava, a vásárló dönt ebben a kérdésben, mi nem tilthatunk ki senkit, aki hetartja a játékszabályokat. Akinek jó minőségű, eladható portékája van, kiállhat az Alsóerdősorra is, oda is kimennek érte, aki meg silány árut hoz, még a legelőkelőbb helyre váltott bérlettel sem fog érvényesülni. A piacot az ügveskedők, maffiózók tudják befolyásolni, sajnos ennek a sodrásában benne vagyunk mi is.

- A Képviselő Testület ülésén két koncepció "csatázott" egymással, egy 6.000 és egy egy 9.000 Ft-os bérleti díjról, ami a májustól októberig tartó időszakra szól. Végül a Pénzügyi Bizottság által beterjesztett magasabb összeget fogadták el. Milyen érvek álltak a két javaslat mellett, és miért nyert ez utóbbi?

- A Pénzügyi Bizottság előterjesztése - értelemszerűen - elsősorban a bevételi oldalt elemezte, de a még megfizethető kategóriában maradt. Örömmel jelenthetem, hogy a bérletrendszer működik, a 2.500 Ft-os havijegyből csak néhány darabot adtunk el, azt is olyan termelők vásárolták, akiknek szezonjellegű (pl. eper) árujuk van. Én javasoltam annak idején, hogy minél előbb indítsuk be a piacot, mert tudtam, hogy Hatvanban is terveznek valami hasonlót, és ha ott beindul, esélyünk sem lesz. Szerencsére idejében léptünk, a mostani változtatásokkal pedig egy jól működő, szervezett piac irányába tettünk lépéseket, aminek hírére az árusok remélhetőleg továbbviszik majd.

- Mi lesz a következő lépés? Ha lehet, menjünk sorban: piactér bekerítése.

- Ezt még nem végeztük el. Tervezzük, hogy a két kapu fölé is emelünk valamilyen tetőszerkezetet, vagy beléptetési helyiséget alakítunk ki, hogy rossz idő esetén is tudjunk dolgozni.

- Sorompó átalakítása?

- Szükséges, mert a magyar ember híres arról, hogy a nagykapu mellett egyből a kicsit keresi.

- WC, világítás megoldása?

- A WC működik, a világítás kétluxos rendszerben elegendő fényt biztosít, a távolabbi sarkokba kell még többet eljuttatnunk. Nem tudunk mindent egyszerre megoldani, a

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

munkásaink a Művelődési Ház renoválásával, és egyéb munkákkal is le vannak kötve. A pénzügyi lehetőségek is korlátozottak, csak a vásártér felfestése pl. 600. e. Ft plusz ÁFA-ba került.

- Az nem kevés...

- Soknak tünhet, de ha belegondolunk abba, hogy 800 folyómeter csíkot kellett felfesteni több, mint 200 kg festék felhasználásával, melyek kilónkénti ára 1.200-1.600 Ft között mozog, akkor érthető ez a nagyságrend. A MÁV egyik cége volt a megbízott, és csak a korábbi jó munkakapcsolatunkra való tekintettel vállalták el emmiért. Az Önkormányzathoz ezen kívül három ajánlat érkezett még,

2,5, 1,6 és 1,2 millió forintért. Szerencsére a bérlet-rendszerrel már 1,7 milliós bevételnél tartunk, ami több, mint kétszeresen fedezi a festés költségét. A nagybani zöldség-gyümölcs piacra ugyanis 100 helyet értékesítettünk, ehhez jönnek a napijegyesek és a vásárlók, akik parkolási díjat fizetnek. Az állat- és kirakodóvásárt másképp kell kezelni, az havi egy alkalommal van, ahol egy hely bérleti díja 15.e. Ft., és egy árusnak esetleg négyvetőt is ki kell bérelnie. A vásár és piac-tevékenység tavalyi egyenlege 3.220. e. Ft volt, ez lényegében a nyereség, amit idén reményeink szerint még növelni fogunk.

Tordai L.

NYITVATARTÁS:

Piac: április 15-től október 31-ig, hétfőtől-péntekig 5-12 óráig.

Kivéve: minden hónap első szerdája, melyen az országos állat- és kirakodó vásár kerül megrendezésre.

Vásár: márciustól-decemberig, minden hónap első szerdáján 6-12 óráig.

ÜZEMELTETŐ:

Polgármesteri Hivatali Műszaki Ellátó Szervezet, Vezető: Sára András.
Cím: 2194 Tura, Puskin tér 26.
Tel.: 06-28-466267

A bérleti szerződést az üzemeltetővel kell megkötni. Minden egyéb kérdésben a helyszínen, ill. telefonon adnak felvilágosítást.

TURAI SZABADSÁGNAPOK

a Vigyázó Kör
(Egyesület Turáért)
szervezésében

**JÚNIUS 27-én vasárnap délután 4 órától
a Piac téren ismét Juniális lesz !**

A tervezett műsorból:

- Óvodások és kisiskolások csoportja (Dolányi Anna)
- A Nyugdíjas Klub "Mosoly" együttese (Kuti Mihályné)
- Turai Énekmondók (Maczkó Mária)
- Turai Komédiások (Diligens Károlyné)
- Turai Ifjúsági Néptáncsoport (Babinecz Sándor)
- Maczkó Mária népdalénekes
- ANGYAL JÁNOS humorista
- STEVE TAYLOR SZABO világhírű pánsípművész
- UTCABÁL a DOMINÓ együttesel!

A környékbeli vállalkozók támogatásával **TÜZIJÁTÉK** lesz!

Mindenkit szeretettel vár a Vigyázó Kör (Egyesület Turáért)

drog megelőzési konferencia Aszódon

„A probléma nem a drog, hanem az ember.”

Május utolsó szombatján "Adjunk esélyt a jövő emberének" címmel neves pszichológusok, orvosok, mentálhigiénikusok részvételével konferenciát tartottak Aszódon a Podmaniczky-kastély Disztermében. A Turai Hírlapot KORSÓS ATTILA, az Országos Mentőszolgálat Aszódi mentőállomásának főpolgármestere, a rendezvény egyik szervezője hívta meg az egéssznapos programra.

A rendezvény szakértői különböző nézőpontokból próbáltak megoldást keresni a drogok életünkre, környezetünkre gyakorolt hatása ellen. A diavetítéssel, videóbejátszásokkal színesített előadások közös mottója a prevenció, megelőzés volt. Hiszen a megfelelő felvilágosítás, odafigyelés sokkal egyszerűbb és hatásosabb módszer a drogok elleni harcban, mint a már kialakult függőség kezelése. Mivel a legveszélyeztetettebb korosztály a fiataloké, felelősségteljes feladat hárul a pedagógusokra is. A tapasztalatok ugyanis arról tanúskodnak, hogy a fiatalok értékrendalkotó és befolyásoló környezete elsősorban az a közösség, ahol idejük nagy részét töltik, vagyis az iskola. A tiltás nem jó módszer, a nevelőknek az okokat és következményeket elemezve, csoportos, személyes beszélgetések keretében kell megértetniük diákjaikkal a problémakört.

A konferencia előadói felhívták a figyelmet arra a Magyarországon helytelenül kialakult gyakorlatra, miszerint 3-4 hónapos "kampányszerű" programokat általában 3-4 éves elemző munka követ. A gyakorlat közben azt mutatja, hogy legális kábítószerrel, így alkohollal 1 millió ember, cigarettával 3 millióan élnek együtt (még mindig) ebben az országban, de az illegális drogozók száma is majdnem eléri a 200 ezret, ha az alkalmi fogyasztókat is ide számítjuk. Ezért van szükség a családsegítő, ambulanciák tevékenységére, szakemberek képzésére, és az ehhez hasonló konferenciák megszervezésére.

Előadók voltak: Topolánszki Ákos, az Ifjúsági és Sportminisztérium államtitkára, Dr. Csendes László alezredes, narkológus, ORFK, Dr. Funk Sándor főorvos, addiktológus, Nyíró Gyula Kórház Bp., Kály-Kullai Károly, Sziget Alapítvány, Dr. Németh Tünde, Egészségfejlesztő Központ Bp., Szabó Gábor mentálhigiénikus, Iránytű Információs és Ifjúsági Tanácsadó Iroda Bp., Dick Zsuzsanna, Mentálhigiénés Egyesület, Gödöllő, Dr. Csorba József, Drogmegelőzési és Módszertani Központ és Ambulancia Bp., Lendvay Rezső, Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

Az előadásokat követően a közönségé volt a kérdéses joga. Arra voltam kíváncsi, hogy milyennek találják a március óta érvényben lévő drogtörvényt, melyet éles politikai, szakmai és médiavita vett körül az utóbbi időben. Azokban az országokban ugyanis, ahol liberalizálták a kábítószerpiacot (pl. Hollandia), és legálisan működő kávéházakban "méri" a drogot, nem csökkent a fogyasztók száma, de a kemény törvényi szabályozás sem hoz sok esetben megfelelő eredményeket. Szabó Gábor válaszában elmondta, hogy túlzottnak tartja a szigor, mellyel az új törvény él. Pl. noha a pedagógusoknak nincs "jelentési kötelezettségük", ha környezetükben kábítószerfogyasztásra utaló jeleket látnak, mégis "sokan rendőrnek képezlik magukat." Negatív tapasztalat, hogy a piacon 1/5-ére

csökkent a "joint" (sodort marihuánás cigaretta) ára, de a fogyasztók egy része még így is inkább áttért a "szipuzásra" (oldószeres, ragasztók gőzének belégzése). A törvény jó oldala, hogy a még

büntetlenül birtokolható mennyiség radikálisan csökkent, így nagyobb remény van a "dílernek" (árusok) elfogására. Környékünkön Gödöllőn működik egy lelkes csoport, amely segíteni szeretne. Dick Zsuzsanna klinikai szakpszichológus válaszolt kérdéseimre.

- Mikor jött létre az Egyesület, és milyen célokat tűztek ki maguk elé?

- *Öt éve alakultunk. Nem törekedtünk nagy szervezetre, inkább segíteni szeretnénk, de azt hatékonyan. Célunk egyértelműen a prevenció, a felvilágosítás, ill. azoknak a csatornáknak, módoknak a megtalálása, melyekkel közelebb kerülhetünk a bajba jutott emberekhez. Azt gondoljuk, hogy első lépésként magukat a pedagógusokat kell képezni, hiszen nem tud segíteni az, aki maga sincs tisztában a probléma lényegével, nem tudja, hogyan segítsen. Rendkívül fontos azon fiatalok megszólítása is, akik egy mikroközösségen belül "pozícióban" vannak, akikre hallgatnak társaik.*

- Melyik korosztállyal foglalkoznak?

- *Középiszkolásokkal, azon belül is elsősorban a 16-17 éves korosztállyal. Ebben az életszakaszban ugyanis a család befolyását egyre inkább elveszítik a társak, ill. egyes tanáraik magatartása. Nyitott előadásokat, tematikus tréningeket tartottunk számukra, szerencsére sokan eljöttek. Ehhez azonban az kellett, hogy mi menjünk oda hozzájuk először, csak akkor oldódtak fel, amikor látták a segíteni akarást, a jószándékot.*

- Említette a család befolyását. Gondolom, azért az otthoni példa sem elhanyagolható.

- *Természetesen nem. A szülő akkor jár el helyesen, amikor kívül persze, hogy nem mutat rossz példát -, ha a probléma felismerésekor nem veréssel, tiltással büntet, nem cibálja el egyből orvoshoz a gyereket, hanem felkeres minket, vagy bármely családsegítő szolgálatot. A kábítószerre való rászokás az esetek nagy százalékában lelki eredetű okokra vezethető vissza, amit pirulákkal nem lehet helyrehozni.*

- Milyen forrásokból tartják fenn magukat, hiszen ehhez a tevékenységhez legalább egy irodát működtetni kell?

- *Folyamatosan pályázunk különböző helyekre, céltámogatásokból élünk elsősorban.*

- Mi az Egyesület következő terve, amit szeretnének megvalósítani?

- *Családsegítő Nyári Egvetemet szervezünk Gödöllőn, ahol zárt önismereti és tréningcsoportot alakítunk középiszkolás és egvetemista segítőink számára. Szeptembertől pedig folyamatosan esetmegbeszélő csoportok indítását tervezzük.*

- Köszönöm a beszélgetést, és én azért inkább egyre kevesebb munkát kívánok Önöknek!

Tordai László

"Adjunk esélyt a jövő emberének"

Úgy gondolom, sokakat meglep a cikkem választott címe, de bízom benne, hogy sokakat elgondolkoztat. Valóban sokféle tartalmat és jelentést hordozhat e cím, de számomra igazi jelentése a "jövő embere", a gyermek, Gyermekünk, akinek sorsa, jövője, életútja elsősorban a mi kezünkben van.

Tegyük érte, így önmagunkért is teszünk!

Cikkemmel egy sorozatot kívánok indítani, kifejezetten a drogfogyasztás és a szenvedélybetegségek problémaköréből, bízva abban, hogy a kedves olvasót elgondolkozásra, vitára, cselekvésre sarkallja.

**A
D
R
O
G**

Sajnos a harmadik évezred előtt nincs olyan felnőtt és iskoláskorú gyermek, aki ne találkozott volna már ezzel a fogalommal, és egyre többen valamilyen formában már kapcsolatba is kerültek vele.

Mit jelent? Minden olyan anyagot, amely a szervezetbe bekerülve annak fiziológiai, lelki működését megváltoztatja, drognak hívunk. A drog köznapin szinonimája a kábítószer - én is ezt az elnevezést kívánom a továbbiakban használni.

A kábítószerfogyasztásnak mély kulturális gyökerei vannak, melyek koron tudatállapot jön létre, illetve a fogyasztó

ként és kultúránként eltérhetnek, de egyben közös: minden esetben módosult megfigyelésről cél annak elérése. A fogyasztás megítélése is ennek megfelelően eltérő.

Jogi meghatározásban ma kétféle fő kábítószerípust különböztetünk meg: 1./ Legális kábítószer (alkohol, nikotin, koffein, bizonyos gyógyszerek). 2./ Illegális kábítószer: - ópiumok (morfium, heroin), - stimulánsok (kokain, crack, amfetaminok), - hallucinogének (LSD, cannabis) és 3./ Szerves oldószerek, szípu.

Közös tulajdonságuk, hogy lelki és biológiai függőséget okoznak, lerombolva a személyiséget, annak környezetét, majd hosszabb-rövidebb idő múlva korai halálhoz vezetnek. Többnyire könnyen beszerezhetőek, még ha drágák is. A kábítószerfogyasztás nem lehet csak a használó ügye, hanem súlyos társadalmi problémát is jelent, mely makro- és mikroszinten - így szeretett községünkben, Turán is - sürgető problémát jelent. Ne takarjuk el, ill. ne kerüljük meg a problémát a rendszerváltásig jól bevált technikával - miszerint amiről nem beszélünk, az nincs is -, mert a kárát a saját gyermekünk, a "jövő embere" fogja látni. Fogadjuk el tényként, és közösen tegyük ellene, hiszen egymagában társadalmi, közösségi összefogás nélkül egyetlen választott hatalom sem képes rá!

Turán a kábítószerfogyasztásról hivatalos adatok nincsenek, de a hiteles elmondásokból kiderül, hogy az illegális kábítószer közül a következők fogyasztása a jellemző: marihuána, LSD, speed, extasy. A kipróbálók és rendszeres fogyasztók országosan egyre fiatalabbak. A legális szerek romboló hatása mindenki számára kézzelfogható.

☐ **Nevelési Tanácsadó-Mentálhigiénés Egyesület 2100 Gödöllő, Petőfi tér 8. ☎ /28/ 410-454** *(folyt. köv.)*
Korsós Attila

SONY

A SONY gödöllői telephelyén történő munkavégzésre olyan új munkatársakat keresünk, akik:

- elvégezték a 8 általánost (esetleg szakmával is rendelkeznek)
- szívesen végeznének könnyű fizikai munkát (összeszerelés)
- jó kézügyességgel és figyelemmel rendelkeznek
- kedvvel tevékenykednének humánus vezetés mellett egy jó hangulatú csapatban
- Az eddigi gyakorlat szerint a 18-35 év közötti hölgyeknek is ideálisak a munkakörülmények.

Amit mi nyújtunk:

- Stabil, jól szervezett munkavégzés
- Színvonalas melegétkezés
- Versenyképes jövedelem
- Ingyenes buszjárat
- Egy műszakos munkarend, hétfőtől-péntekig
- Határozott idejű munkaszerződés

Önéletrajzát kérjük az alábbi címre küldje a megjelenést követő egy héten belül:
SONY Hungária Kft. - ADECCO 2100 Gödöllő, Dózsa Gy. út 73.

iskolai hírek

"Nekem mindenképpen kihívás ez a poszt."

SESZTÁK SÁNDOR, a régi-új iskolaigazgató

Egyetlen pályázóként - az egy-két érdeklődő időközben meggondolta magát - Seszták Sándor korábbi igazgató nyerte el a Turai Általános Iskola vezetői posztját. A nyári szünet előtt egy héttel arról kérdeztük, hogyan értékeli az elmúlt időszakot, és mit vár a következő ciklustól.

- Hogyan fogadta a tantestület döntését, egyáltalán, hogy zajlott a szavazás?

- Több fórumon is folyt, a szakszervezetek, a tantestület, az iskolaszék és a teljes munkaközösség szavazott, értékelt. Általában jó véleménnyel voltak, amit néha már túl hízelgőnek is éreztem - ha figyelembe vesszük, hogy öt éve együtt dolgozunk -, tekintettel az esetleges érdeksérelmekre, vitákra. Nem volt rossz arány, hogy a tantestület 90, a dolgozói kar 89 %-a bizalmat szavazott. A Kulturális, Oktatási és Sport Bizottság egyhangúlag, a képviselő-testület pedig 80 %-ban állt mellettem a voksolásnál. Elégedett vagyok az eredménnyel, ez mindenképpen erőt ad az eljövendő időszakra.

- Mi lesz a legnagyobb kihívás a következő öt évben?

- Igen sok kihívás elé nézünk. Egyrészt itt van az a pedagógiai program, amely 8-9 év alatt készült el, és idén kezdünk alkalmazni. A kormányváltás miatt ez most módosulni látszik az ún. kerettanterv bevezetésével, amely valamelyest szabályozni kívánja az iskolák működését az oktatás és nevelés területén. Az eddigi Nemzeti Alaptanterv (NAT) a "kimeneti pontokon" szabályozott, meglehetősen önállóságot hagyva az egyes intézményeknek, a kerettanterv viszont központi szabályozással él. Ennek persze van negatív és pozitív oldala is.

- Önnek mi a személyes benyomása erről?

- A nevelők és jómagam is igénylünk természetesen valamilyen központi iránymutatást, főleg az átjárhatóság tekintetében. Rengeteg probléma adódik abból, hogy egy másik intézményből érkező, vagy éppen tőlünk kikerülő diák teljesen más oktatási rendszer keretében sajátította el addig a tantárgyakat, mint amit ott alkalmaznak, ahová kerül. A saját szakterületemen maradván, nálam pl. fizikából van olyan tanuló, akit 7. év végén le tudok zárni, a 6.-os anyagból viszont augusztusban vizsgáztatnom kell. De még sorolhatnám, sajnos egyre több hasonló problémával találkozunk mi is. Az egyik kihívás tehát mindenképpen a kerettanterv egyeztetése a már meglévő helyi pedagógiai programmal.

A másik, amit az iskola vezetése és a tantestület is hiányol, a minőségbiztosítás, vagyis az értékelés, ellenőrzés megerősítése. Az iskolák önállósága a rendszerváltás után szabadabbá vált, nincs sem országosan, sem megyei szinten kidolgozott ellenőrzési rendszer, nem biztosított a törvényi keret, a szakmai munka felügyelete. Korábban voltak a szakfelügyelők, akik később "szaktanácsadók" lettek, majd ez is megszűnt. Most minőségbiztosítás címszóval, az ehhez szükséges adminisztratív háttérrel megteremtve próbálnak Vizsga és Értékelési Központok néven létrehozni egy új ellenőrzési szisztémát. Épp ezzel kapcsolatban dolgozom egy pályázaton, amit a minőségbiztosítási rendszer intézményi kialakítására, nevelési és értékelési alapelvek kidolgozására írtak ki, de iránymutató nélkül, segítséget nem adva, rendkívül szoros határidővel. Olyan képtelenségeket tartalmaz, hogy a szerződéseket előre be kellene mutatni, az önrészt feltüntetni az előző évben készült idei költségvetés alapján, amivel akkor még nem tudunk tervezni stb. Ezt kellene június 30-ig beadni. Viszont ha nem sikerül, "vért fogunk izzadni", mert mindent önerőből kell megoldanunk.

A harmadik kihívás a helyi közélet alakulása. Az utóbbi időben különböző tervek születtek - az egész Galga-völgye idegenforgalmi koncepciójához igazodva - a régió új arculatáról. Ebből a munkából természetesen az iskolának is ki kell vennie a részét.

Negyedszer: az oktatási tanterv minket érintő egyéb változásai. Június 22-én lesz a Parlamentben szavazás erről, ami nagyon rossz gyakorlat, mert a nyári szünet miatt szétszéledő tantestülettel ilyenkor már nem lehet az érdemi kérdéseket megtárgyalni, az év elején meg csak kapkodás lesz az egészből.

- A fizikán és matematikán kívül számítástechnikával is foglalkozik. A Sulinet-programot - pénzhiányra hivatkozva - leállították, ugyanakkor az iskola már rendelkezik számítógépteremmel, és oktatás is folyik...

- Itt bevezetőül el kell mondanom, hogy a szülők két területen fogalmaztak meg alapvető elvárásokat az iskolával szemben: a nyelvoktatás és a számítástechnika területén. Mindkét esetben komoly lemaradásunk volt, hiszen a nyelvtanár-hiány nemcsak községi, de országos probléma is, a számítógépparkunk pedig nem volt alkalmas modern programok futtatására. Az elmúlt öt évben itt is nagyot léptünk előre. A nyelvoktatásban az okozott nehézséget, hogy a nyelvórákra szétbontott csoportok miatt gyakran 4-5 tanárnak kellett egyszerre órát tartania. Ha a középiskolás rendszert nézzük, ahol kifejezetten nyelvosztályokat hoznak létre, ez a kérdés az órarendi beosztásban könnyebben megoldható. Mi ugyan nem vagyunk középiskola, de valamikor hozzászoktattuk a falut a két választható idegen nyelv lehetőségéhez, aminek eltörlése visszalépést jelentett volna. Ezért a szülőkkel, nevelőkkel, iskolaszékekkel egyeztetve egyrészt átalakítottuk a szerkezetet, másrészt nyelvtanárokat vettünk fel, ill. képeztünk át. A számítástechnikára visszatérve: épp most nyertünk szintén pályázati úton támogatást egy olyan nyelvi labor létesítéséhez, ahol a nyelvoktatást össze lehet kapcsolni a számítógéppel, pl. interaktív CD-k segítségével. Egyébként az iskolának mindig is volt számítástechnikai múltja...

iskolai hírek

- ...én még emlékszem a Commodore 64-es időszakra.

- Igen, annak idején Kardoss Imre bácsi volt a felelős ez ügyben, úgy látszik, ez mindig az igazgató feladata. Öt évvel ezelőtt egy-két XT-gépünk volt, az alapokat tudtuk rajta oktatni. Nagy előrelépés volt - és ehhez a költségvetésen kívül kaptunk támogatást az önkormányzattól - amikor a 486-os géptermet 3.11-es Windows-al felépítettük. Ez akkor 700e forintba került. Azóta két évben is pályáztunk a Sulinet-programmal, végül a tavaly elnyert pályázati támogatásból tudunk fejleszteni első generációs Pentiumokra. Az Internet-csatlakozásunk is megvan, már csak az ún. információs dobozt kellene beépíteni, hogy oktatási célokra is alkalmas legyen. Jelenleg postai vonalon vagyunk a Világhálón, de csak korlátozottan használjuk, mert tanítás "csúcsidejében" van, a vonal pedig nem olcsó. Azért információs anyagok letöltésére, iskolák közötti versenyprogramban való részvételre, hivatalos közlönyök lehívására, e-mail levelek küldésére használjuk. Fontos megjegyezni, hogy különböző továbbképzések, tanfolyamok formájában sikerült a tantestület mintegy 2/3-át számítástechnikai alapismeretekkel ellátni, ez szerintem a környékünkön egyedülálló. A diákok közül pedig majdnem mindenki részt vesz az oktatásban, vagy tagozatos formában, ez korlátozott, vagy fakultáció, informatika tantárgy keretében. Utóbbi hagyományos könyvtárismereteket is tartalmaz, mert a rendszer, az elv nem esik messze az elektronikus könyvtárak fogalmától.

- Végül hadd tegyek fel egy személyes kérdést: ötéves igazgatói tapasztalata és a korábban tanárként eltöltött évek alapján milyen érvek szóltak a folytatás mellett, és - ha volt ilyen - ellene?

- Az ötéves periódus után elsőként a családomnak köszönöm meg - persze nem hivatalos oklevél formájában -, hogy végig mellettem álltak. Be kell vallanom, ők nem támogatták, hogy még egyszer vállaltam ezt a feladatot. Csak azt látták, hogy nincs meghatározott munkaidőm, ha valamilyen rendezvény van, hétvégén is be kell jönnöm, előfordul, hogy a számítástechnika miatt is pluszfeladataim vannak - szerelések, valaki vírusot rakott a gépre stb. -, az ünnepnapokon is az igazgató képviseli az iskolát, tehát ez nem egy egyszerű munkakör. Ráadásul anyagilag sem éri meg túlságosan, hiszen az igazgatói pótlékot tanárként, túlórákkal, helyettesítéssel bőven meg tudnám keresni. Ha a számítástechnikai végzettségemet nézem, akkor meg az egész pedagógusi pálya megkérdőjeleződhetne, az ismert okok miatt. Mégis, öt év sikeres működése után - ha csak a szavazatokat nézem is - nem biztos, hogy jót tenne sem az iskolának, sem a tantestületnek, ha egy új ember új elképzelésekkel új rendszert akarni itt kiépíteni. Sok mindent megalapoztam az elmúlt időszakban, amit a nevelők és a gyerekek is elfogadtak, megszoktak. Ez persze nem jelenti azt, hogy a pedagógia nem szereti a változásokat, de a forradalmi, azonnali, nem kellőképpen átgondolt újításokkal vigyázni kell, mert az mindig a gyerekek hőrére megy. Rajtuk nem lehet kísérletezni. Nekem mindenképpen kihívás ez a poszt, olyan ember vagyok, aki "meghal", ha tétlenségre van kárhóztatva. Az intézmény iránti elkötelezettségemen kívül ez döntött a választásom mellett.

- A nyári szünetben azért lesz alkalma, hogy a családdal, pihenéssel töltsön egy kis időt?

- Az elmúlt 4 évben az életemhez hozzátartozott az építkezés is, július elején költözünk az új házba. A berendezkedésen kívül a késedelmes központi intézkedések, szakmai konferencia, ügyelet, a Park úti iskola átépítésének felügyelete, a következő évi munkaterv összeállítása stb. miatt nem lesz sok időm a nyaralásra. Talán két hetet tudok majd eltölteni egy régi osztálytársammal, barátomnál Hegyeshalomban, vele és családjával szoktunk "csereüdültetéseket" szervezni. Ezenkívül a nagyszámú rokonság, testvéreim meglátogatása szokott még a nyári programban szerepelni.

- Akkor erre a két hétre kívánok kellemes kikapcsolódást, az elkövetkezendő öt évre pedig sok sikert! T. L.

ISKOLAI

A zeneiskolások egy nagyon hangulatos, évvégi hangversennyel lepték meg a szülőket és az érdeklődőket. A műsor nagy sikert aratott.

Rendhagyó irodalomóra keretében bővíthették ismereteiket a hetedik és nyolcadik osztályos tanulók József Attila költészetéből. Az előadóművész Dudás Péter volt.

Kép és szöveg: TAKÁCS PÁL

Az iskolában idén is megünnepelték a Föld napját. A műsorban sikeresen szerepeltek a felsős táncsoport tagjai.

A gyermeknapon felső tagozatos tanulóink akadályversenyen vettek részt. A képen látható állomáson a csapatoknak egy dalt kellett elénekelniük, ami sok vidámságot okozott.

ISKOLAI

iskolai hírek

A Turai Duma novemberi számában az alábbi felhívás jelent meg: "Szabadságharc - 150 címmel vetélkedőt szervezünk öt fős csapatoknak. A vetélkedőt a felső tagozatos diákoknak szervezi a magyar munkaközösség és az iskolaújság az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulója tiszteletére, decemberi számunktól 4 fordulóban és a döntővel. A játékra jelentkezhetnek 5 fős baráti közösségek, osztályválogatottak (egy osztályból több csapat is). A versenyző csapatok fordulónként pontokat gyűjtenek. A 6 legtöbb ponttal rendelkező csapat részére nyilvános döntőt szervezünk a tanév végén. A döntő valamennyi tagja jutalmat kap."

Eddig tartott a felhívás. Most a lap egyik főmunkatársát, a nyolcadik osztályos Jónás Zsuzsit kérdezem, hogy milyen volt a fogadtatása?

- Összesen 20 csapat jelentkezett, ők végig is küzdöttek a hónapokig tartó vetélkedőt. Érdekes, hogy a legtöbben a hetedik és nyolcadik osztályokból jelentkeztek, de volt ötödikes csapatunk is. Viszont szomorú, hogy a hatodikosok érdeklődése volt a leggyébrebb.

- Volt-e valamilyen előzménye ennek a vetélkedőnek?

- Igen, ez már a lapunk és a magyar munkaközösség által szervezett negyedik ilyen egész tanévre szóló vetélkedő. Természetesen mindig a történelmi évforduló-aktualitások határozzák meg a tartalmát. Az első a Honfoglalásra emlékeztetett, a második Mikszáth Kálmánra, míg a tavalyi az 1848-as forradalomra.

- Milyen feladatokat kellett a benevezett csapatoknak megoldani az újságban közölt fordulók folyamán?

150 ÉVE TÖRTÉNT

Vetélkedő a szabadságharc évfordulóján

- Rögtön decemberben a turai csata eseményeire emlékeztetett az első forduló. Az itt kapott 5 feladat érdekességei az alábbiak voltak: el kellett olvasni a turai Plébánia évkönyvéből a Historia Domus feljegyzését a csatáról, majd fel kellett keresni a csata emlékhelyeit, sőt a Polgármesteri Hivatal korabeli metszetének monumentális fényképét is fel kellett kutatni, mely a csatát ábrázolja. A második forduló kissé nehezebb volt. Vers- és prózarészletekből kellett megemlékezni a szabadságharc vezéreire, és ekkor kellett kitölteni egy '48/49-es totót is, amely a szabadságharc téli eseményeit idézte fel. A leközlött képről fel kellett ismerni egy, a szabadságharc idején használatos huszárcsákót is. Azt hiszem, valamennyiünkhöz a legközelebb a harmadik forduló állt, hiszen itt a szabadságharc gyermekhőseiről oldhatlak meg izgalmas feladatokat a csapatok. A honvédség akkori korhatára 18 év volt, mégis hogyan kerülhettek a csatamezőkre 11-16 éves fiúk is? Ki volt Karsa Ferenc, Koroknay Dániel, Szabó Jóska? Végül az utolsó forduló a tavaszi hadjárat eseményeit dolgozta fel. E feladatnál a korabeli térképekre, irodalmi alkotásokra, dalokra, zeneművekre is utaló kérdéseket és feladatokat kaptak a résztvevő csapatok.

- Nagyon köszönöm a felsorolást. Azt szeretném megkérdezni, hogy kik kerültek végül a döntőbe.

- Érdekes módon 4 hetedikes, 1 nyolcadikos és 1 ötödikes csapat is szerepelhetett a nyilvános döntőn.

- Mielőtt kitérnék a részletekre, mondj néhány szót arról, hogy a vetélkedő csapatok honnan igényelhetek segítséget a felkészüléshez?

- Elsősorban a történelemtanárok segítségére támaszkodhattak, de az osztályfőnökök is szívesen a csapatok rendelkezésére álltak. Ezen kívül az iskolai és a községi könyvtárat is igénybe vehették, sőt a Libra könyvesbolt is részt vett a felkészítésben és a könyvajándékok biztosításában. A vetélkedőt az iskola aulájában tartottuk meg ahol 5 tagú zsűri látta el a csapatok felkészülésének ellenőrzését. Nagyon boldog voltam, mert én is helyet kaptam a felnőttek mellett ebben a munkában. Itt a csapatoknak 6 feladatot kellett megoldaniuk, melyek lényegében a korábbi ismeretekre támaszkodtak, sok közülük játékos volt. Mozaik fényképdarabok összerakásától szöveg nélküli térképen az adatok feltüntetésén keresztül a szabadságharc dalainak és zeneműveinek felismeréséig érkeztek egymás után a feladatok. Én úgy érzem, hogy a csapatok ügyesek voltak, így nagy pontbeli különbségek sem lettek az értékelésnél. Az ötödikesek is megállták a helyüket, és láthatóan végig élvezték a játékot.

- Végül is kik nyerték meg a vetélkedőt?

- A 8. b. osztály csapata (Köles Katalin, Seres Erzsébet, Szénási Erzsébet, Szénási Gábor, Varga Viola), de a döntő valamennyi résztvevője elnyert egy autóbuszkirándulást Százhalombattára.

- Vajon miért voltak olyan kevesen a gyermek és pedagógus érdeklődők ezen a nyilvános megmérettetésen?

- Talán a közelgő évvége, az azzal járó sok feladat miatt maradtak távol, pedig egy kis drukkolás a tanárok, osztálytársak részéről nem ártott volna.

- Köszönöm az interjút. Még egy rövid kérdés: lesz-e jövőre hasonló vetélkedő?

- Természetesen, és azt hiszem nem nehéz kitalálni, hogy az ezredforduló lesz a téma.

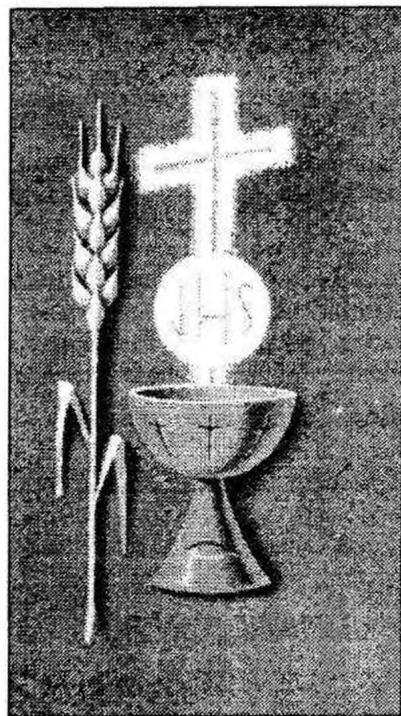

Jónás Zsuzsi

Kép és szöveg: Takács Pál

(A Turai Hírlap következő számában egy rövid esszével emlékezünk e jeles történelmi esemény évfordulójára.)

JÚNIUS KATOLIKUS ÜNNEPEI

A Krisztust követő kereszténység ünnepein túl, a katolikus keresztény világ két olyan nagy titkot ünnepel ebben a hónapban, ami mintegy "megkülönböztető jele" a katolikus vallásnak. Az egyik az Eucharisztia (=hálaadás) vagy Oltáriszentség ünnepe, az Úrnapja, a másik a Jézustól Péternek adott hatalom ténye, Szent Péter és Pál apostolok napja, június 29-én.

Az Úrnap méltó megünneplése többféle módon történik. Jézus szavai nyomán valljuk, hogy az általa megbízott apostolok és azok utódainak szavára a kenyér és a bor titokzatos módon, de valóságosan Jézus teste és Vére lesz a szentmisében, úgy mint az utolsó Vacsorán. - A szentmise azért számunkra a Jézussal való személyes találkozás alkalma. Jézus jön. Jézus jelenik meg az oltáron a kenyér és bor színe alatt. Szent Pál apostol szava már az 50-es években (tehát közel 1950 évvel ezelőtt intették a korintusi híveket: "Nemde az áldás kelyhe, amit megáldunk, Krisztus vérében részesít minket? És a kenyér, amit megtörünk, Krisztus Testében részesít minket?" (I.Kor.10.16 s) Ezt a szentségi jelenléteket ünnepeljük különös módon Úrnapján, amikor a körmenetben a Szentségtartóba (=Monstrancia) helyezett fehér Ostyának, ami hitünk szerint maga Krisztus, hódolunk. Ezért fonogatják virágokból az asszonyok a szebbnél szebb füzéreket, ezért építenek zöld ágakból a férfiak sátrakat, ezért ezrek énekelnek, veszik körül ezt a nagyon jelentéktelennek látszó, néhány grammnyi liszt és víz alkotta fehér Ostyát, mert hisszük: Jézust rejti ez a szent kenyér.

Hitünk igazi megvallása azonban nemcsak ez a külsőséges ünneplés, hanem az, amikor meghalljuk, és éhezünk az Élet kenyere után, amikor a szentáldozás pillanatában tudatosan megvalljuk: "Aki eszi az én testemet, issza az én véreimet, Bennem marad és én őbenne." (János evangélium, 6.fej.56.vers) Ennek kifelé való megvallása, amikor a templomon kívül, a Jézusnak készített négy gyönyörű sátonnál a szentírás szavaival megvalljuk, hogy Jézus az Oltáriszentségben számunkra:

- Ő számunkra a zarándokúton JELENLÉVŐ TÁRS, aki az út, Igazság és Élet (jelenlét)
- AZ örök élet ELEDELE. (Eledel)
- A végtelen értékű ÁLDOZAT, kincs, amit újra és újra felajánlunk a mennyei Atyának, (áldozat)
- Aki vigasztalásunk, erőnk, amint hívogat: Jöjjetek hozzám, akik fáradtak vagytok, és én megennyhítelek titeket. (erő, vigasztalás)

Áldozatos munkás előkészületünk, a körmenetben való hitvalló, énekes áhítatunk legyen kedves A szentségi Jézusnak, akiért tettünk.

Másik nagy ünnepe, és öröme a katolikus világnak ebben a hónapban az, hogy az Úr Jézus gondoskodott arról, hogy híveit egy Pásztor irányítsa: és ezt mi a római püspökben, a Pápában, II. János Pál pápában látjuk. Biblikus alapjait jó ha ismerjük, hogy mindazoknak, akik hitünkről számot kérnek, felelni tudjunk. Már Péter meghívásakor ígér az Úr Jézus: „Te Simon vagy, János fia, PÉTER - vagyis köszikla - lesz a neved.” (Ján.1.42)

Mit jelent ez? Kifejti maga az úr Jézus, Mt.16.17-20. versekben, amikor Péter megvallja, hogy Ő a Messiás, az Isten Fia. Ezt válaszolja az Úr: "Boldog vagy Simon, János fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ezt ki neked, hanem az én mennyei Atyám. Mondom neked, Te Péter vagy. Erre a sziklára építem egyházamat, és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyek országának kulcsait. Amit megkötysz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön., a mennyben is feloldott lesz!" Péternek mondja Jézus, hogy ráépíti egyházát, rábizza, és neki ad törvényhozó hatalmat. Mint a börtönkapu megnyitását rábizzák az örre, úgy bizza rá Jézus Péterre a mennyek országának megnyitását. - A megkötés a kötöttséget, a törvényhozást jelenti a héber szóhasználatban. Ezzel Péter Jézustól törvényhozó hatalmat kap, az üdvösség érdekében, szolgálatában.

Feltámadása után a Genezáreti tónál megjelenő Jézus háromszor mondja neki: "Legeltesd juhaimat, bárányaimat." Ő aki magát jó Pásztornak mondta (Jn, 10...) és akire hallgatnak juhái... most ezeket az embereket, a

ráhallgató híveket Péterre bizza, hogy jópásztor lelkületével gondoskodjon róluk. Amikor mi katolikusok a Pápát egyházunk fejének tartjuk, erre gondolunk: Jézus őt bízta meg, hogy jópásztorként gondoskodjon mindarról, ami az örök élet eléréséhez szükséges... Legyen "a hitben megerősítőnk" és gyűjtse össze Krisztus híveit az egy nyájba, ami Isten országa.

Imádkozzunk 79 éves Szentatyánkért, aki a jópásztor áldozatos lelkületével keresi föl nyáját a világ minden részén. Magyarországon is két ízben járt, erősítse meg az Úr, hogy mindvégig Az legyen, akinek rendelte: Jézus nyájának gondoskodó jó Pásztora. Tartsd meg Isten Szentatyánkat!

RÉGI JÚNIUSOK EGYHÁZAT ÉRINTŐ ESEMÉNYEIBŐL:

Két alkalommal volt bérmálás Június hónapban:

1835. június 3-án Nádasdy Ferenc váci püspök 1043 turai hívennek szolgáltatta ki a bérmálást a HÉVÍZI TEMPLOMBAN." (Hist.D.) (Több évig nem volt bérmálás, ezért is a nagy létszám... hogy miért Hévízen? nem tudjuk.

1988. június 12-én, pedig Dr. Bánk József érsek püspök úr bérmált 195 fő 7-8. osztályos fiút és lányt.

1779. június 30-án volt Hivatalos Püspöki látogatás a turai plébánián. Canonica Visitationak nevezik ezt a vizsgálatot, amely részletes jegyzőkönyvben foglalja össze az akkori állapotokat. Templom bővítésről, örökmécsről, Oltáriszentség Társulatról, Falun kívüli temetőről, 4 útszéli keresztről, és a már a Nepomuki Szent János szoborról is szól. Részletesen leírja a Pap, kántor, harangozó jövedelmét, iskola helyzetét, lelkiéletről, liturgikus rendről, jegyesoktatásról szól. Azt is följegyzi, hogy 1434-en végezték el húsvéti szentgyónásukat, és 459 kiskorú gyermek volt.

1886. június 22-én halt meg 69 évesen **POVEDÁK ISTVÁN** c. apát turai plébános. Június 23-án temették a temetőnkben. Sírja ma is megvan.

1911. június 11-én kezdték átépíteni a roskadozó barokk turai templomot, a mai formára. Igen gyors volt a bővítés, és átépítés, mert december 19-én, már meg is áldották.

1989. június 4-én, az Újhatvani Ichtus együttes rockkoncertet tartott a turai művelődési házban "Keresd velünk Jézust" címmel.

1989. június 4-én, az újjéledő, működését újra engedélyező állami rendelkezések után az 1950-ben feloszlatott Szociális Testvérek rendjéből hárman mutatkoztak be templomunkban a 8 órás szentmise után. Köztük egy, a már előzőleg titokban fogadalmat tett Seres Ilona volt.

1989. június 6-án a szentségimádásunk napját a Plébános atya évfolyamtársainak közös találkozója tette színesebbé, szentelésük 20. évfordulóján.

1989. június 16-án az 1956-os szabadságharc hőseinek újratemetése volt Budapesten. Itthon mi is minden hősi halottról szentmisében emlékeztünk meg.

FOTÓ: Seres Csilla

1989. június 17-18-án igen nagy érdeklődés volt az "Evilágból" c. idős szerzetesnővekről szóló film vetítésén a moziban.

1991. június 22-én volt P. Csörgi István, turai származású jezsuita szerzetes atya aranymiséje Jászberényben, a Szociális Otthon kápolnájában. Rokonai és barátai mellett, Köles atyával plébános atya is résztvett. Sajnos, aranymiséje után, július 17-én életének 78. évében a szerzetes atya meg is halt.

Lukács András apát - plébános

TÚRÓCZI FERENC

részére

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
a nagyközségben található képzőművészeti értékek
megmentése terén végzett kimagasló tevékenységéért

TURÁÉRT EMLÉKÉRMET

adományozza.

1996. Augusztus 20.

Egy régi adósságunkat szeretnénk törleszteni azzal, hogy felkértük Feri bácsit erre a beszélgetésre. A község számára nem ismeretlen a munkássága – legalábbis annak bizonyos részletei. Nekem viszont ez a találkozás egyben még csak a megismerkedés volt.

- Akkor kezdem is a bemutatkozással, röviden magamról. 1919. VII. hó 2-án születtem Jánoshidán. Földműves családban vagyok a hetedik és egyben utolsó gyermek. Általános iskolába ott jártam, majd elkerültem nővéremhez Hatvanba, ahol a négy polgárit végeztem. Eredetileg fodrász szakmát tanultam és a turai Tellér Péter bácsinál voltam segéd. Majd a fix fizetés miatt azután a vasúthoz mentem, ahol adódott lehetőség képzőművészeti ismeretek elsajátítására. De már negyedik elemista koromban látták a gyerekek, hogy rajzolgotok. Az iskolás könyvekben ott voltak történelmi nagyjaink és én őket másolgattam ceruzával. Annyira tetszett nekik, hogy majd mindegyiknek kellett adnom. Felnőttként a hatvani osztálymémókéségen dolgoztam és alkalmam volt Vasúti Képzőművészeti Iskolába járni esténként. Az 50-es években a főnököm kérésére kellett a szabadságszobor mását elkészítenem. Először agyagból megmintáztam, majd gipsznegatívot csináltam, végül fémbetétekkel együtt ki lett öntve betonnal. Ez volt az első nagyobb munkám.

- Ezek a technikai részletek honnan voltak ismertek Feri bácsi számára?

- Mindig olvastam a szakkönyveket.

- Elődök közt volt hasonló affinitású?

- Nem igazán. Olyan ügyes ezermester emberek voltak általában, de adottságikat ilyen irányba nem fejlesztették, nem használták ki. Engem az is kényszerített, hogy nyolc tagú családot kellett eltartanom a háború után, négy gyermeket és a szüleimet. Feleségem nem tudott dolgozni tőlük. Természetesen ekkor már Turán laktunk, ugyanis a házasságom révén kerültem ide. Megrendelésre sok szentképet festettem. Ez volt a keresetkiegészítés. A vásárba is toltuk ki biciklivel és adtuk el.

- Melyek voltak a kedvelt témák?

- Szűz Mária a kis Jézussal és galambokkal, Krisztus az Olajfák hegyén, Jézus szíve. Ezek mind olajfestmények voltak. A háború után a politikai rendszer miatt nem igazán lehetett vallásos tárgyú dolgokat kapni, pedig lett volna igény rá.

- Nem ütközött akadályba?

- Dehogynem. El is mondom egy esetet. A turai Vasutas Kömek volt egy zászlója, ami igen megkopott volt. A vezetőség megkért, hogy fessek egy új lobogót, aminek a Szűzanya van az egyik oldalán. Meg is festettem, meg voltak elégedve. Egy hónap múlva hívatnak a budapesti igazgatóság területi szakszervezeti bizottságából, hogy menjek be. Feljelentést kaptak Turáról, hogy én szentképeket festek, ugyanakkor a vasútnál vagyok komoly beosztásban kalkulációs csoportvezetőként. Azt kéri Turáról, hogy engem bocsássanak el az állásomból. Aki odahívott, párttitkár léte rendes ember volt. Ő is eljárt héha a Vasutas Képzőművészeti Iskolába. Szobrokat csinált, s mindig kérte, hogy nézzem meg a munkáit és igazítsam ki egy kicsit. Azt mondta nekem:

- Én úgy tájékoztattam a vezetőséget, hogy te egy nagyon rendes művészember vagy, nem azért festesz, mert klerikális vagy. Megvédtelek, semmi bajod nem lesz, nem küldenek el az állásodból. Akarod megnézni, hogy ki volt a feljelentőd? - Nem – válaszoltam, és máig sem tudom.

- Melyik képére a legbüszkébb?

- Az édesanyám portréjára. Ő nagyon jó modell volt. Türelmes asszony volt és jóeszü. Sosem felejttem el, mikor az iskolában adtak fel egy számtanpéldát, ha azt valaki megoldja, kap egy pengőt. Hazamentem, és újságoltam édesanyámnak. Ez egy elsőfokú egyenlet volt, amit addig még nem tanultunk. Ő ott a búboskemen-

ce melletti padkán üldögélve fejben megoldotta, megmondta az eredményt, s én boldogan vittem be az iskolába. 86 évesen halt meg, teljes szellemi frissességben.

- Emeljük ki a köznek készített munkáit!

- A templomtorony fülkéjében van a Szűzanya kis Jézussal. Ez egy régi homokkö szobor, aminek elsősorban a fej-része meg volt kopva. Én restauráltam, s hál'istennek máig is ott van. A Nepomuki Szent János szobrot is én javítottam, ami a díszkút előtt van a Szent János soron. A temetőben is dolgoztam, emellett a Falumúzeumban restauráltam képeket.

- A művészettörténet nagy festőalakjai közül ki volt a példaképe?

- Munkácsy Mihály és Paál László képei határozottan tetszettek. Igyekeztem eredeti kiállításokon megnézni azokat.

- Dolgozik még aktívan Feri bácsi?

- Az utolsó megrendelőm fél éve lehetett itt.

- A saját készítésű képek száma mennyire tehető és hol található?

- Úgy 30 darab lehet, ezek kis része családon belül, más része turai megrendelőknél, de van külföldön is. Nem csak szentképeket, hanem portrékat, tájképeket, csendéleteket is festettem. Nem csak olajjal, hanem pasztelkréttel, szénrel, ceruzával is dolgoztam.

- Nem véletlen érdeklődöm effelől, hiszen megfogant a fejemben egy kiállítás gondolata. Ha jól számolom, Feri bácsi éppen idén ünnepli 80. születésnapját. Talán tetszik is tudni róla, hogy október első hétvégéjén az Idősek Világnapja alkalmából szoktunk tartani egy műsoros köszöntést az időseknek. Annál méltóbb és ünnepélyesebb nem is lehetne, minthogy ennek keretében nyitnánk meg a nyolcvan éves Túróczi Ferenc kiállítását. Tessék barátkozni a gondolattal, megbeszélni a családtagokkal, és segítséget nyújtani nekem a képtulajdonosok elérhetőségében. Hadd láthassák mások is e sok-sok év gyümölcsét, hisz érdemes arra.

- Fáradt vagyok én már. Meg az egészségi állapotom is bizonytalan. A templomban is csak kerékpárral merek elmenni, kismotorra nem ülök fel. Nekem ez is isteni ajándék volt, mellyel a családon is tudtam segíteni a legnehezebb időszakban. Talán, azért is adta a jó Isten. Nem szeretek én szerepelni – **mondja szerényen, de titokban felragyog az arca és hozzáteszi:** - De, azért ... meg lehet próbálni, persze nem tudok ígérni semmit.

Születésnapja alkalmából éltesse az Isten Feri bácsit erőben és egészségben, hogy az októberi találkozás megvalósulhasson.

Seres Tünde

TÁRSALGÓ

Feltehetőleg az alábbi sorokban olyan témával foglalkozunk, mely csak egy adott, megszállott réteg érdeklődésére tart majd számot, ezért Kedves Olvasóink megértését kérjük. Célunk azonban, hogy minél szélesebb igényeket elégítsünk ki, s ennek az úgynevezett magazin-jellegnek a létjogosultságát épp az olvasói visszajelzések által érezzük megerősítettnek. Lépést tartva a nagyvilággal - de abból is a településünkhöz kapcsolódó aktualításokat kiemelve - foglalkozunk ismét a számítógépekkel, ezzel mintegy a fiatal generációt is serkentve lapunk kézbevételére. A számítógépek lehet rajongásig vagy egyáltalán nem szeretni, de nélkülük - sajnos vagy sem? - ma már elképzelhetetlen és működésképtelen az élet. (A szerkesztőség)

internet internet internet internet internet
internet internet internet internet internet
internet internet internet internet internet

Ha valaki már barangolt csak úgy vaktában az információs szupersztrádának nevezett útvesztőben, valószínűleg tartom, találkozott a WEB Rádióval. Ha külföldi csatornákon böngészünk, szinte lépten-nyomon belebotlunk, azonban kis hazánkban még nem terjedt el igazán ez a műfaj, pedig rengeteg lehetőséget rejt magában. Egészen véletlenül hallottam márciusban a

Petőfi Rádió egy rövid riportot e témáról, mégpedig egy BENKE ZSOLT nevű programozóval, aki elmondta, hogy már a nyolcadik adásra készülnek, és eddig úgy tűnik, hogy úttörők ezen a területen Magyarországon. Később tudtam meg, hogy ő azonos azzal a Benke Zsolttal, aki Turán lakik, és a mindenki által jól ismert „videós” Benke Pista bácsi fia. Gondoltam egyet, és egyik este bekopogtattam hozzájuk. Leültünk Zsoltival, hogy megmutassa azt a kis birodalmat, amiből a Slidin'tune Music Fan Club adásai a hálóra kerülnek.

- Elsőként talán tisztázzuk a kérdést, hogy mi is az a Web rádió?

- Egy internetes rádióadás, amit online lehet hallgatni. Tulajdonképpen csak a terjesztési csatorna fajtája tér el a hagyományos értelemben vett rádióktól, mivel a világhálón keresztül terjesztjük. Ez adja a technikai korlátait is a dolognak, hiszen körülbelül 15 fő azon hallgatók száma, akik egyszerre hallgathatják az adást. Ennyi ugyanis az a sávzélesség, amit a jelenleg igénybe vett Műszaki Egvetemes szerver képes nyújtani. Most ott tartunk, hogy a 8 után 16 kbit/sec-os sávban monóban szolgáltatunk. A fejlettebb országokban már most is léteznek helyek, ahol 64, sőt akár 128 kbit/sec-os sávban tudnak sugározni, sztereóban, úgy, hogy a hallgatóság száma még így is nagyobb lehet a miénknél. Valószínűleg ezt a problémát az Internet2 oldja majd meg megfelelően. Ahhoz, hogy valaki egy ilyen rádióadást tudjon készíteni, természetesen az internet hozzáférése mellett, rendelkeznie kell a megfelelő programokkal, pl: WinAmp, Shoutcast, valamint rengeteg zenével. Nem csak mp3 formátumúak lehetnek, hiszen egy „live input plug in” csatolóval bármilyen analóg rendszer kapcsolható a számítógéphez, ezzel akár egy régi lemezjátszóval is lehetőség nyílik a műsorszórásra. Az én felvételeim többsége is kazettán található, és ezekről szórakoztatom a közönségemet. Nagy felszereltség nem szükséges ezen kívül, az én gépem is egy 6x86-os 233Mhz-es MMX, 32Mhvt RAM-mal, két winchesterrel, amik együtt kb 6 Gbyte, valamint egy 32x-es CD-ROM meghajtóval.

- Mi inspirált téged arra, hogy belefogj egy ilyen, nálunk még igencsak kuriózumnak számító tevékenységbe?

- Az egész chat-elés közben kezdődött. Volt ugyanis egy fan club a neten, sliders rajongóknak, és mivel nagyon kedvelem a sorozatot, elég sok időt töltöttem ott. Itt hallottam, hogy megjelent egy program, ami lehetővé teszi a netrádiózást. Én januárban ismerkedtem meg ezzel, és mivel nagyon szeretem a zenét, egy barátommal arra gondoltunk, nem lenne rossz ötlet belefogni. Nem sokkal később meg is volt az első adás. Próbáltuk úgy kialakítani a műsort, hogy mindenki megtalálhassa a neki tetszőt, és mivel a műsor online, bárki kérhet és üzenhet, nagyon szívesen teljesítjük.

- Mikor és hol lehet hallani az adásaitokat?

- Általában szombat esténként vagyunk hallhatóak a zsolt.benke.com/shoutcast címen, este 8 és 9 óra között kezdünk, és van úgy, hogy hajnali 4-ig is van hallgatónk.

- Mint ma már szinte minden, az internet sincs ingyen. Ki finanszírozza a rádióadásokat?

- Senki. Teljesen saját erőből megy, bár nemrég közzétettünk egy felhívást, miszerint lehet hirdetni a rádióban. Ennek valószínűleg akkor lesz majd nagyobb jelentősége, amikor ez a web rádió egy kicsit jobban elterjed nálunk is, hiszen addig még nem éri meg itt hirdetni.

- Nem ez az egyetlen dolog, amit te csak úgy önszorgalomból csinálsz, hiszen létezik egy Tura honlap, a zsolt.benke.com/tura címen, amit szintén te szerkesztesz.

- Igen, próbálkozom egy kicsit bemutatni a nagyvilágnak a mi kis falunkat, bár még igen kevés anyagot sikerült ilyen módon elérhetővé tenni, de mindenképpen jó lenne, ha így is archiválhatnánk a község értékeit. Gondolva itt régi fotókra, történelmi adatokra, feljegyzésekre, életrajzokra, valamint arra a hangzó- és képanyagra, amely a falu kultúrájából őriz szeleteket. Jó lenne, ha a Polgármesteri Hivatal segítséget nyújtana ehhez a mentő, értékmegőrző munkához. Talán még az sem elképzelhetetlen, hogy a Turai Hírlap is elérhető lesz, a kezdetektől a legfrissebb számokig.

- Kívánom, hogy minden segítséget megkapj ehhez a missziós tevékenységhez. Általában mennyi időt töltesz a számítógép előtt ülve?

- Mivel programozóként dolgozom, a munkaidőm nagy részét, de otthon a szabadidőm javát is ez tölti ki. Mindig találni valami érdekeset, amibe beleásom magam, de szeretek csak úgy barangolni a hálón, na és persze közben chat-elni.

Ahogy ott ültem az asztal mellett és hallgattam ezt a végtelenül szerény srácot, azon gondolkodtam, miért is ne tekinthetnénk a sajátunknak egy darabot abból a hatalmas hálózatból, ami az egész világot befogja, de mégsem kell érte még a székéből sem felállnunk, egyszerűen bejön a szobánkba. Igaz, néhol akadnak rajta nem túl építő jellegű dolgok, de a vidékünkön alkotott képet mi színezzük, és minél több szint használunk, annál szebb képet kapunk.

-gago-

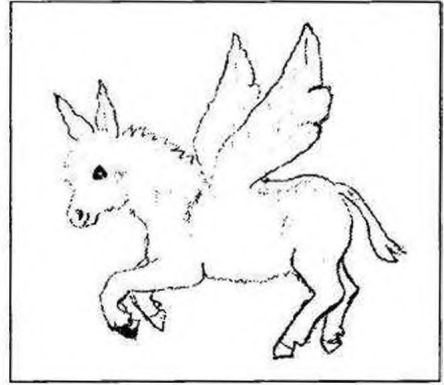
Szamárháton

Egy nap így szólt az Úr Catharinának. Fogd a szamarad és indulj el vele egyedül Betlehembe. És mondá az Úr: Utitársad ne legyen csak jószágod. Utad egy évig tartson. Januárban indulj, s az új esztendő januárjában vedd haza utadat. sem előbb, sem később. Az emberekkel, kikkel az út során találkozol és segítségére lesznék, végig, kivétel nélkül mind-egyiknek jegyezd fel nevét. Imádkozz továbbá lelki üdvükért, s akkor neked is lelki nyugalmad leszen. Én, a te Istened ígérem, hogy utad végén megfeleled hékédet.

Olvashatnánk akár a Bibliában is ezeket a sorokat, de a mindennapok irták, melyben a 48 éves, takarítónőként dolgozó svéd **Catharina Asberg**, az Úr hívó szavára Jézus szülőhelyére indult, hogy életében először ott ünnepelhesse Krisztus születését. Ahogy ő is mondta – „mindegy, hogy hiszik vagy sem, de ez így történt”, (természetesen nem a fenti szófordulatokkal).

S nemcsak ő, hanem mi, turaiak is kiválasztottnak érezhetjük magunkat, mert a zarándoklat településünket is érintette. 1999. május 17-én járt itt, akkor már maga mögött hagyva társával, **Phoenix** számmal Svédországot, Lengyelországot és Szlovákiát. Akkor már három nap és három éjjel volt talpon, alvás nélkül.

„Szállást keres a Szent Család, de senki sincs, ki helyet ad. Nincsen, aki befogadja, őt ki égnék, s földnek ura.” Ez az analógia jutott eszembe, hiszen Jézus halandó emberek képében mindannyiunkat próbáratesz. Az utcai járókelők közül Gólya József (Loby) vásárolt egy nagy csomag élelmiszert a vegetáriánus Catharinának, s ő volt, aki tolmácsolt is a

FOTÓ: Seres Csilla

németül jól beszélő vendég és köztem. A művelődési házban pedig tisztálkodási- és szálláslehetőséget adtunk neki, na és persze füvet az éhes csacsinak.

Megtudtuk tőle, hogy volt olyan nap, mikor 41 km-t gyalogolt, hogy a legnagyobb problémát a határátkelésnél az állat orvosi engedélyének megszerzése jelenti; hogy a makacs szamar nem engedte magát megpatkolni; hogy mindig találkozik jó emberekkel.

És megtudtuk róla, hogy gyönyörűen kézimunkázik, szereti a kastélyokat, hallhattunk tőle furulyaszót.

Bár naplót írni nincs ideje, barátainak elmeséli majd élményeit, s ők papírra vetik azt. Szívesen olvasnánk már mi is, de addig is Kegyelemteljes Karácsonyt Betlehemben Catharinának. Utána nemcsak egy-két fénykép és a turaiakat üdvözlő képeslapja maradt, hanem a bennünk dolgozó gondolat is, hogy mi az életünk valódi értelme. **S. Tünde**

Cigány hagyományok IV.

A cigány törvénykezés

Az egy törzsbbe tartozók közt igen erős volt az összetartozási érzés. Egymást mindenben segítették, egymástól soha nem loptak, egymást soha nem csapták be. Ha valaki nem megfelelően cselekedett, vétett a törvény ellen, összeült a törvényszék. Az alkalmi törvényszék (svato) olyan esetekben ült össze, ha például vétett valaki a család ellen, más törzsből hozott asszonyt, hazudott, adósságát nem adta meg, a megszöktetett lányt elhagyta, felesége elrosszult stb.

A cigány törvényszék a legöregebb férfiaktól állt, élükön a vajdával. Feltették a kérdést: mit érdemel a bűnös? A törvényszék minden tagjának meghallgatták a véleményét, majd a vajda döntött, ítéletet hozott. E döntést, amely a tekintélyen alapult, és nem lehetett ellene fellegbezní, mindenki tiszteletben tartotta (a bűnbeesett is).

Volt halálos, illetve megbocsátható bűn. Az árulás mindig megbocsátható bűnnek számított. A halálos bűn a közösségből való örökös kizárást, míg a megbocsátható bűn csupán néhány évi kizárást jelentett. Az ítélet lehetett egyéb büntetés is: orr-, hajlevágás. Olyan is előfordult, hogy a férjnek kellett végrehajtania az ítéletet hűtlen feleségén.

A Törvény a fiatal cigányfiúról című cigányballada is egy törvényhozást örökít meg:

*"A zöld asztal mellett huszonnégyen ülnek,
De mind a huszonnégy rólam törvénykeznek.
Az egyik azt mondja, föl kell akasztani,
A másik azt mondja, nem kell őt bántani."*

Lakatos Gyula

CHARLEY NÉNJE

ZENÉS-TÁNCOS VÍGJÁTÉK

ELŐADJÁK A TURAI KOMÉDIÁSOK

1999. JÚNIUS 26-án (szombat)

19.30 órakor a turai művelődési házban

SZEREPOSZTÁS:

CHARLEY:	SZENTE Tamás
JACK:	SZIKURA Tamás – KUTI Balázs
BABBERLEY:	SZÉNÁSI István – KIS Gábor
SPITTIGUE:	TAKÁCS Pál
FRANCIS:	SZABÓ Gyula
DONNA LUCIA:	HANGODI Szilvia
ELLA:	SZILÁGYI Katalin – BÉKÉSI Judit
KITTY:	GÓLYA Ágnes – DILIGENS Melinda
ANNIE:	SÁGI Éva – DILIGENS Judit
PORTÁS:	FÜLÖP Zoltán – EDVI Zsolt
LISY NÉNI, a takarítónő:	SALLAI Rita
CHRISTINE:	PÁZMÁNDI Éva
BARBIE:	VASAS Anita
KATE:	SZABÓ Katalin

DÍSZLET: LUKÁCS Gábor
TÁNC KOREOGRÁFIA: PÁZMÁNDI Ildikó
RENDEZTE: DILIGENS KÁROLYNÉ

Belépődíj: 250 Ft/ felnőtt – 100 Ft/ gyerek

Rólunk írták az újságok

„Kis hazánk” a „nagy sajtóban”

Sajnos ismételen szomorúan kell megállapítani, hogy minden olvasói igényt kielégítő megyei napilap mind a mai napig nem született meg Pest megyében. Ez azért is fájdalmas nekünk, mert az ország legnagyobb megyeje vagyunk, ennek ellenére a megye jelenlegi vezetői nem tartják fontosnak ezt a minősíthetetlen mulasztást minél előbb és megnyugtatóan potolni. A szomszédos, lélekszámban jóval kisebb megyék nagyon színvonalas, gazdag információkat nyújtó napilapokkal rendelkeznek. Jász-Nagykun-Szolnok megye például két állandó megyei lapal is dicsekedhet. Sajnos innen "alulról" nem fejtethető meg, hogy hatalmi, gazdasági vagy netán más okai vannak, hogy ez a szomorú helyzet kialakulhatott. A nemrég indított és hetenként megjelenő Pest Megyei Hírnök képtelen megyénk sajtóigényét kielégíteni, ezért a mi községünkben is kevesek által olvasott. Újabb visszalépés történt a Népszabadság mellékleteként megjelenő Pest Megyei Krónika esetében is, hiszen az utóbbi hetekben már Pestvidék címmel jelenik meg, és mintegy 60-70 %-ban fővárosi eseményeket közöl, de azt is csak a lap felében, mert a másik felét a sokszor egész oldalas reklámok töltik ki. Ennyit ezekről a szomorú tényekről.

A továbbiakban talán inkább arról, hogy a nagyközségünk életéről korábban tömegesen megjelent írások is nagyon megcsappantak, ebben a hónapban mindössze négy olyan cikket tudtunk összegyűjteni, amelyekben itt-ott előfordul a mi településünk neve is.

A Pestvidék május 7-i számában Nagy Akos Népszerű a kihívás napja című cikkében megállapítja, hogy a legtöbb település Pest megyéből nevezett be a vetélkedőre. A 40 település között találkozhatunk Tura névvel is. A szerző a továbbiakban utal arra, hogy 17 évvel ezelőtt Kanadából indult el ez a tömegeket megmozgató sportmozgalom, melynek elsődleges célja, hogy e napon minél többen folytassanak 15 perces folyamatos mozgást.

Ugyancsak a Pestvidék május 19-i számában olvashattuk Tóth Ferenc *l'ersenyben maradtak az ÁFESZ-ek* című írásában, hogy Pest megye 13 fogyasztási szövetkezete - egy kivétellel - nyereséggel zárta az elmúlt esztendő. Az ÁFESZ-ek 7 milliárd forintos forgalmat bonyolítottak le ezidő alatt. A cikk jó példának említi a turai Galga ÁFESZ-t. Tóth Lászlóné, a szövetkezet elnöke elmondta, hogy 690 millió forintos forgalom mellett úgy könyvelhettek el 2,5 milliós nyereséget, hogy tavaly Aszódon 32 millió forintos beruházással új áruházat avattak. A cikk szól arról is, hogy az ÁFESZ-ek új típusú szövetkezetekké, vagy részvénytársasággá alakítását felvető tervek Pest megyében megmaradtak az ötlet szintjén, ugyanis a tagok hozzájárulása nélkül ilyen súlyú lépést nem lehet tenni.

Május 22-én ismét a Pestvidékben olvashattunk Tóth Ferenc *Iffjú hagyományörzők: itt a vég* című cikkét. Az író elmondja, hogy rendhagyó gyermektalálkozóra készülnek május 22-én a Budai Várban. A Szarvas téri vaskapunál az ország legnagyobb hagyományörző gyermekszervezete, a Magyarország Felfedezői Szövetség képviselői - közöttük várhatóan legnagyobb számban fővárosi, Pest megyei, gyömrői, mendei, kókai, nagykátai, tápióbicskei és turai gyermekek - emlékeznek Buda várának 150 évvel ezelőtti bevételére, az ostrom és az egész 1848/49-es forradalom és szabadságharc gyermekhőseire. Teszik ezt most is ugyanúgy, mint eddig az elmúlt évtized minden májusában, ám - s ez benne a rendhagyó - lehet, hogy utóljára. A gyermektradíciókkal foglalkozó szervezet ugyanis - amelynek

az országban 33 ezer, Pest megyében 10 ezer, a fővárosban mintegy 3 ezer általános iskolás korú tagja van - tíz éves fennállása óta először semmiféle állami támogatásban nem részesült. Ez pedig a Szövetség széteséséhez, sőt a 114 csapat megszűnéséhez vezethet. Mindezt Rakó József, a Szövetség általános elnöke nyilatkozta. A továbbiakban közli a cikk Szarvas László tanár, a turai 2. sz. Galga Veszélyelhárító csapat egyik vezetőjének nyilatkozatát is. E szerint a turai csapat egyike a 10 évvel ezelőtti alapítókhoz, sőt a hagyományörző szervezet alapötletét éppen az ekkor már 15 éve létező Galga Expedíció szolgáltatta. Az a tény, hogy 25 éven át minden nyáron 50-60, esetenként 100 gyermek kutatta - izgalmas táborélet keretében - szűkebb szülőföldje történelmi, népi, vallási és etnikai hagyományait, rendkívül hasznossá tette ezt a tevékenységet. Néhány éve 10-15 erdélyi gyermek is részt vesz ebben a munkában testvérközségünkben, hogy mód nyíljon egymás életének, kultúrájának jobb megismerésére. Bizony nagyon jól jött a Szövetség 30-40 ezer forintos segítsége, ami most sajnos megszűnik. (Itt jegyzem meg, hogy a Pest megyei Szünidő pályázat is elutasította az Expedíció pályázatát.)

A Confabula medikuslap a címlapon fényképet közöl a *Tíz kicsi indián* című színdarab bemutatójáról, és cikket is közöl Kars aláírással. A fényképen és a riportban is fellelhetjük az egykori turai komédiást, Diligens Juditot. A lap egyébként - kissé megkésve - még az áprilisi kiadás. A bemutatott darab nagy sikert könyvelhet el magának, ami a korábbi években nem volt tapasztalható. Diligens Judit, turai első éves hallgató a riportban arról beszélt, hogy bár az orvosi egyetemnek nem kimondottan profilja a színpadi tevékenység, ennek ellenére nagyon sikeres volt a szereplő hallgatók együttműködése, de sikeresnek könyvelhető el az is, hogy nagyszámú közönség tekintette meg a darabot, és kérték a csoport további szereplését.

Takács Pál

LABDARÚGÁS

Pest megye I. osztályában szereplő **felnőtt csapatunk** az edzőváltás óta sikeres időszakot mondhat magáénak. Május 2-án a listavezető **Tápiószentmárton** otthonában ugyan 2:1 arányú vereséget szenvedett csapatunk, de aki elkísérte a játékosokat a mérkőzésre, láthatta, hogy nem rajtunk múlott az eredmény. Sajnos, a főszerep a játékező volt. „Téves?!?” ítéletével akadályozta meg a pontszerzést.

A következő ellenfél **Pomáz** volt. Ragyogó, felszabadult játékkal 5:1 arányú győzelmet arattunk. A nagyobb arányú gólkülönbséget Dolhai András partjelző rosszindulatú ténykedése akadályozta meg, melyért a szurkolóktól igen kemény kritikát kapott.

Május 16-án **Törökbálintra** utazott a csapat, ahol 1:1 arányú döntetlent értünk el.

Következő mérkőzésünket hazai pályán **Ráckeve** ellen vívtuk. Az eredmény 4:0 arányú győzelem.

Május 29-én **Gyömrőt** győzte le a csapat 2:0 arányban, majd következett **Budaörs**, szintén idegenben, ahol ismét 2:0-ra győzött csapatunk.

Dobes Attila edző és a csapat minden tagja kiünő munkát végzett. Közös munkájuk eredménye a lehetséges **21 pontból 16 pont** megszerzése, és ezzel a bentmaradás biztosítása, felzárkózás a középszintre. Kiemelkedően szerepelt Tóth Balázs és Sipeki Attila.

A tabella állása három mérkőzéssel a bajnokság vége előtt:

1.	Tápiószentmárton	84-27	77 pont
2.	Fót	66-23	68 pont
3.	Cegléd	60-30	62 pont
4.	Dabas	85-36	57 pont
5.	Tököl	51-55	48 pont
6.	Dunaharaszti	57-50	47 pont
7.	Pilisvörösvár	51-46	47 pont
8.	Szödliget	60-52	41 pont
9.	Délegyháza	47-39	41 pont
10.	Nagykátá	46-54	41 pont
11.	Gyömrő	49-55	40 pont
12.	Tura	43-53	38 pont
13.	Törökbálint	43-56	37 pont
14.	Budaörs	49-59	37 pont
15.	Kiskunlacháza	40-68	28 pont
16.	Bugyi	32-62	26 pont
17.	Ráckeve	31-76	21 pont
18.	Pomáz	31-84	17 pont

Ifjúsági csapatunk hasonló sikereket mondhat magáénak. Az ősz eleji 17-18. helyről a 10. helyre küzdötték fel magukat. Eredményeik:

Tápiószentmárton - Tura	0:3
Tura - Pomáz	3:4
Törökbálint - Tura	2:3
Tura - Ráckeve	1:0
Gyömrő-Tura	1:2
Budaörs-Tura	2:4
Kiskunlacháza - Tura (elmaradt mérkőzés)	5:1

A **SERDÜLŐ** bajnokság május 22-én befejeződött. Változó teljesítményt nyújtva a 6. helyen zártuk az 1998/99. évi bajnokságot. Az április havi 100%-os teljesítmény mellett fegyelmezetlenségből adódó kisiklások tarkították a szezont.

ELŐKÉSZÍTŐ csapatunkra egy elhalasztott mérkőzés vár még Gödöllő ellen. Ők az utolsó helyen zárják a bajnokságot. A zömében 1988 és 1989-ben született gyerekek küzdenek az 1985 és 1986-ban születettek ellen. Nálunk sajnos ez utóbbi korosztály játékosai megbízhatatlanok, fegyelmezetlenek. Amíg a kicsik helyettiük szenvednek a pályán, addig ők bajnoki meccs helyett a sulis diszkóban mulatnak.

ÖREGFIÚK: Szintén sikeres szezon áll mögöttük. Az előkelő 4. helyet foglalják el a tabellán. *Horák Mária*

KÉZILABDÁS SIKER

A férfi kézilabda csapatunk - amely ezt a bajnokságot Galgahévízen játszotta - június 4-6-ig részt vett a nagy hagyományokkal bíró, idén 23. ízben megrendezett **VELENCE KUPA** kézilabdatornán. A 16 csapatot számláló mezőnyben az NB I B-s Gyömrő, és az NB II-es Testvériség mögött - további NB-s csapatokat megelőzve - az előkelő 3. helyet szerezte meg a TIM-TURA nevet viselő csapatunk. (Bővebb beszámoló a következő számban.)

Éliás Zoltán

„Ha kell egy kis energia...”

Május 26. a Kihívás napja volt. Tura több mint 2000 résztvevővel mozdult meg ezen a szerdán. Eredeti tervem egy nagy lélegzetű írásos beszámoló elkészítése volt, mely részletesen tartalmazza a helyszíneket, mozgásformákat, nyertes csapatokat, személyeket, szervezőket, ... de rájöttem, hogy csak a teljesség igénye nélkül tudnék szólni erről a rendkívüli napról. Ezért álljon itt helyette egy képes összeállítás **SERES CSILLA** fotóiból, melyek önmagukért beszélnek. S még annyit, hogy név nélkül is köszönet mindazoknak, akik ehhez a sikerhez hozzájárultak. Örömmel vettük azon önkéntes amatőr hobbi-sportolóknak és vállalkozóknak a rendezvényt követő jelentkezését, akik idén „csak” résztvevők voltak ugyan, de a következő esztendőre már felajánlották segítségüket.

Célunk megvalósult. „Mozdulj(on) tovább!”

Seres Tünde

A MOZGÁS ÖRÖM, NE HIGGYE EL, PRÓBÁLJA KI!

*Heti 3x20 perc testedzés az ideális üdítő!
Ennyi Önnek is jár - éljen vele - éljen tovább!*

MÁJUS 26. 0-21 óráig: A kihívás napja

És itt kezdődött!

Enyém a vár!

„Jöjjen el lóháron, biciklin vagy gyalog, csak jöjjen!”

„Kérem, ne féljen!”

A vezető sem kell

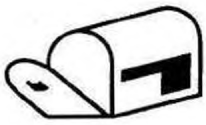
A technika „ördöge” Edinát kíséri

Mindhalálíg foci

Nagy tömeg van a bakternek

POSTALÁDA

(Válasz Szekeres Istvánné levelére)

Tisztelt Asszonyom!

A Cigány hagyományok című rovatból Ön kiemelt egy mondatot, melyet sértőnek érzett. Nem állt szándékomban senkit megbántani, így elvárom, hogy engem se támadjanak jogtalanul. Ha valaki valamihez nem ért, ne formáljon róla véleményt! Ha kérdése van, személyesen bármikor válaszolok rá. Egyébként Magyarország lakossági összetétele nem kétpólusú: cigányok és magyarok, mint ahogyan azt Ön gondolja.

Tisztelettel: Lakatos Gyula

Vigyázó Kör

(Egyesület Turáért)

Seres Tünde

Műv. Ház vezető részére

Kedves Tünde!

Egyesületünk elnöksége ezúton fejezi ki elismerését a május 26-án, a **Kihívás Napja** alkalmából rendezett egész napos műsor megszervezéséért és lebonyolításért.

Tapasztalatunk szerint nagyon sokan vettek részt a programokon és biztosak vagyunk abban, hogy minden résztvevő számára kedves emlék lesz ez a nap.

Gratulálunk a sikerhez és köszönjük a szervezők fáradozását.

1999. június 03.

a **Vigyázó Kör** (Egyesület Turáért) nevében:

Kuti József

Tóth Péter László

Fekete István

Kálna Tibor

Szabó József

Valami készülöben van
Turán...
Ja, a Turai Hírlap!

Szarvas László rovata

FEJTÖRŐ

Nyár van, nyár...

1	2	3	4	5	6	7	8
8						9	
10				11	12	13	
14			15		16		
17						18	
19		20		21			22
23	24		25	26	27	28	
T							29

KÁNYÁDI SÁNDOR erdélyi költő verséből idézünk:

"Nyár van, nyár, / tikkasztó. / (vízszintes 1. és 13.) / (függőleges 8.) / Ludak, récék búsan / fürödnek a porban. / Kérdezd meg a tojót, / kérdezd meg a gácsért. / Kimennének a világból / egy kis pocsolóért."

A jelzett sorok megfejtését **JULIUS** 10-ig kell beküldeni vagy beadni a művelődési házba.

VÍZSZINTES 8. Enged. 9. Közterület. 10. "Szerencsehozó" takarmánynövény. 13. Páratlan atom (!) 14. Szapannárka. 16. Kevert dunántúli csatorna. 17. Királyi ruhadarab. 18. Ásítózik. 19. Erdélyi főnemes, történetíró. költő (Péter, 1676-1752) 21. Ismeretterjesztő szervezet (röv.) 22. Átmérő. 23. Félig ad (!) 24. Az előadást előzi meg. 28. Latin kettősbetű. 29. A levegő egyik eleme

FÜGGŐLEGES 1. Kálium. 2. Szépiró dossziéja. 3. Egyetlen helyen sem. 5. Az elején ázik (!) 6. Cégrövídítés. 7. Behálózzák az országot. 11. Növényi szilárdítószövetek tömege. A len ilyen részéből készül a vászon. 12. ... Kornél. Kosztolányi hőse. 20. ... és kontra. (fordítva) 25. A Pál utcai vezér hangzói. 26. Ez is cégforma. 27. Ak (!)

(A magyarországi gyakorlat szerint, rövid és hosszú magánhangzók között nem teszünk különbséget!)

Előző havi helyes megfejtés: **HONORÉ DE BALZAC**. Néhány műve: Goriot apó, Kurtizánok tündöklése és bukása, Szamárbőr, Elvesztett illúziók, Emberi színjáték

E havi nyerteseink: ifj. **DIÓS CSABA, TÓTH PÉTER**
Nyereményük egy-egy 500 Ft-os Galga ÁFÉSZ vásárlási utalvány, melyet postán küldünk. Gratulálunk!

ANYAKÖNYVI ADATOK:

Születés:

*Baranyi Nándor Alexander,
Baranyi Zsófia,
Csörgi Szilvia,
Kürti Ferenc Krisztián,
Pingiczter Martin,
Tóth Kornél Zoltán,
Vidi Flórián*

Házasságkötés:

*Horváth István – Szénási Éva
Maldrik Péter – Antal Krisztina
Sáfrány Norbert – Kuti Andrea*

Halálozás:

*Bottyán Józsefné,
Csomádi Jánosné,
Géczy Péterné,
Seres Mártonné,
Seres Péter,
Szilágyi Zsigmond*

ÉRTESÍTÉS

A
M Á V

NYUGDÍJAS SZAKSZERVEZET
értesíti tisztelt tagjait, hogy
1999. április 1-től a
FOGADÓNAP MEGVÁLTOZOTT.
Ezentúl csak

**MINDEN HÓNAP
UTOLSÓ SZERDÁN**

lesz megtartva.
Szeretettel várjuk tagtársainkat.
Megértésüket köszönjük.

A Vezetőség

A HADIROKKANT SZÖVETSÉG

**minden hónap első hétfőjén
10-14 óráig FOGADÓÓRÁT tart a turai
műv. házban. Következő: JÚLIUS 7.**

**A TURAI HÍRLAP
NYÁRI AJÁNLATA,
a nagy melegre való tekintettel -
ÚJ HIRDETÉSI DÍJAK!**

Lehet, hogy Ön éppen jól megérdemelt szabadságát tölti, de az is előfordulhat, hogy a kánikulát hűvös irodájában, üzletében, egyszóval munkával vészeli át. A lényeg, hogy hirdetése a Turai Hírlapban ezalatt is megteszi a magáét.

Csak most, csak Önnek, csak nálunk:
HŰSÍTŐ DISZKONT ÁRAK

1/1 oldal: 8.000Ft.
1/2 oldal: 4.000Ft.
1/4 oldal: 2.000Ft.
1/8 oldal: 1.000Ft.

Továbbá: aki vállalja, hogy minimum 3 hónapon keresztül legalább 1/4 oldalas hirdetést jelentet meg a lapban, 20% engedményt kap!
Féláron hirdethet az, aki üzletében árusítja az újságot, ráadásul félévente egy reklámlehetőséghez ingyen juthat.
Hirdetését megtervezheti Ön is, de kérésére grafikus szakemberünk azonnal munkához lát!

**VIGYÁZZON! AZ AJÁNLAT CSAK
ADDIG ÉRVÉNYES, AMIG MEG NEM
GONDOLJUK MAGUNKATI**

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBANI

Áraink az ÁFA-t tartalmazzák.
Hirdetésfelvétel:
Bartók Béla Művelődési Ház.
2194 Tura, Bartók tér 3.
Tel: 06-28-466-026

A TURAI HÍRLAP VÁSÁRLÁSI HELYEI:

Könyvtár, Posta, Polo Üzletház (Átsné), Takarékszövetkezet, Éliás Zoltán (Petőfi tér 7.), Sláger ABC (Zsámboki út), GSZ Pékség, Napsugár Élelmiszerü. (Régi vásártér 15.), Zágonyi Market (Táncsics út 45.), Baranyi & Fiai Kft. „Élelmiszerbolt” (Zsámboki út 35.), Galga ÁFÉSZ 304.sz. ABC (Rákóczi út 26.), Csilla Fotó (Kossuth u. 4.), Népbolt (Szent István út), Kati Virágbolt (Zsámboki út), Fűzfa ABC (Vácszentlászlói út)

TURAI HÍRLAP - közéleti havilap

Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: Tordai László
Szerkesztőségi tagok: Sára Gábor, Seres Tünde, Takács Pál
9. évfolyam 6. szám - Nytsz.: B/BHF/567/P/91.
Levél cím: Polgármesteri Hivatal 2194. Tura, Petőfi tér 1.;
Bartók Béla Művelődési Ház 2194. Tura, Bartók tér 3.
Készült: 600 példányban a RO-LA Kft. nyomdaüzemében
Valkón Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor